LEKSA OFICIALUS ORGANAS
Leidžiamas kas mėnesį,
išskyrus liepą - rugpjūtį.
Kaina $2.00
Redakcijos adresas:
71-73 So. Washington Street — (P. O. Box 62)
Wilkes-Barre, Pa. 18703 • Tel. 823-0876

GARSAS

Second-Class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA
Official Organ
Published Monthly
Except July and August
Tel.: 827-1581
341 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207

No. 1 SAUSIS — JANUARY, 1975 VOL. — METAI 58

MŪSŲ PASTABOS

Koordinuota akcija išeitų į naudą

JAV-bių prezidento Ford ir Prancūzijos prezidento d-Estaing trijų dienų konferencija Martinique saloje, atrodo, išeis į naudą ne tik šiom dviem šalim, bet ir kitom. Sutartinai veikiant, arabai būtų priversti mažinti aliejaus kainas ir tiesiog stumti kitas šalis prie ekonominės krizės ir bankroto. Koordinuota energijos programa tikrai reikalinga.

Dėl gyventojų "eksplozijos"

Kai vakariečių šalyse pasireiškia nemažo susirūpinimo dėl gyventojų skaičiaus didėjimo, tuo tarpu komunistiniai režimai tokio susirūpinimo neparodo. Net tokia komunistų valdoma Kinija, kuri pati nežino kiek iš viso gyventojų turi, nesijaudina dėl savo gyventojų "eksplozijos". Jungtinėse Amerikos Valstybėse irgi yra gyventojų "eksplozijos" baimės apimtų, nors yra reiškinių, kurie rodo, kad baimė neturi pagrindo. Pavyzdžiui, 1959 metais buvo 13,400,000 moterų nuo 18 iki 29 metų, pagimdžiusių 4,300,000 kūdikių, gi 1974 m. buvo 20 milijonų moterų nuo 18 iki 29 metų amžiaus, pagimdžiusių tik 3,100,000 kūdikių. Taigi, gimimų rata rodo mažėjimą.

Nusivylimas Jungtinėmis Tautomis nuolat didėja

Kai kurios valstybės pasirengę išstoti iš Jungtinių Tautų, kurios vis labiau nutolsta nuo savo pagrindinių tikslų. Pskutiniais keliais metais J.T. narystė labai padidėjo, bet dažnai dauguma palaiko tik draugiškų valstybių pusę, ypač komunistinių. Apie Sovietų pavergtų tautų likimą ir reikalus kuo mažiausias susidomėjimas; esą, čia yra Sovietų Sąjungos vidaus reikalas, nors tikrumoj pavergtos tautos yra šlykščiausio imperializmo ir genocidinio režimo aukos. Deja, Jungtinių Tautų išlaikymui daugiausia išlaidų turi J.A.Valstybės, kurios dažnai susilaukia tik pasityčiojimų. Kitas keistas reiškinys — kėlimas J. Tautų tarnautojams algų, kurios toli praneša amerikiečių įstaigų tarnautojų algas. Tokia padėtis amerikiečių taksų mokėtojų visai nedžiugina. JAV-bių ambasadorius John A. Scali aštriai išsireiškė prieš įsivyravusių afrikiečių, aziatų ir komunistinių tautų koaliciją, mėginančią pasaulinę J. Tautų organizaciją paversti "daugumos tironija". Nutolimas nuo originalių paskirčių ir tikslų nieko gero nežada Jungtinių Tautų ateičiai.

Sovietiniai planai vis neišdega

Sovietų Sąjungos centrinio planavimo agentūra su apgailestavimu paskelbė pranešimą, kad vėliausias penkių metų gamybos planas nepavyko. Jau daug tokių planų buvo skelbta, komunistiniai vadeivos išdidžiai žadėdavo pralenkti JAV-bes, vienok be kapitalistų amerikiečių grūdų ir kitų produktų vis negali išsiversti. Skelbdami paskutinį penkių metų planą, žadėjo tiek visko pagaminti, kad be jokių sunkenybių visi būtų patenkinti. Deja, vis nesuveda galų su galais.

Tačiau, nereikia užginčyti komunistams vieną didelį talentą — mokėjimą išsiteisinti dėl nepasisekimų ir suversti kaltę komunistinės tvarkos priešams — nekaltiems darbo žmonėms, kurie net po raudonųjų komisarų nuolatinių raginimų ir ujimų botagu, nepajėgia įvykdyti reikalaujamų normų. Bet pati svarbiausia atsilikimo priežastis — netikusi ir nepraktiška komunistinė tvarka, pavertusi visus valdžios baudžiauninkais, išskiriant komisarus, kurie turi tikrą komunistinį rojų.

Energijos problema yra sunki

Gruodžio 27 Vail, Colorado, kur prezidentas Ford praleido žiemos atostogas, buvo sušauktas svarbus pasitarimas energijos problemos reikalu.

Ligšiolinės prezidento ir kitų aukštų pareigūnų pastangos — išspręsti energijos problemą — raginant gyventojus kuo labiausiai taupyti kurą, ypač gazoliną, kurių kainos nepaprastai padidėjo, laukiamų davinių nedavė. Kai kas už tai kaltina prezidentą ir jo patarėjus, kad neužtektinai ragino ir nesiėmė griežtesnių priemonių taupumo vykdymui.

Vail pasitarime dalyvavo prezidentas Ford, vidaus reikalų sekretorius Rogers, C. B. Morton, federalinis energijos administratorius Frank Zarb, iždo sekretorius William E. Simon, namų (housing) sekretorius James T. Lynn ir Fordo Ekonominių Reikalų Tarybos pirmininkas Alan Greenspan. Jie apsvarstė daug ir įvairių pasiūlymų ir atrinkę geriausius paruoš programą Kongreso apsvarstymui, kuris, be abejonės, turės ir savo sugestijų ir pasiūlymų.

Gyventojai laukia vyriausybės ir kongreso akcijos energijos problemos reikalu.

Debartinis naujų narių vajus tęsis iki 66-tojo seimo, kuris įvyks 1975 m. liepos 6-9 d. Atlantic City, N. J. Seime visiems bus įdomu išgirsti, kurios kuopos įrašė daugiausia narių.

ŠVENTŲJŲ METŲ ATIDARYMO IŠKILMIĖS ROMOJE

Gruodžio 24 popiežius Paulius VI-sis atlaikė iškilmingas vidurnakčio Mišias. Vatikano choras giedojo himnus. Kardinolui įteikus kūjelį, popiežius sudavė į Jubiliejines šv. Petro bazilikos duris, tardamas: "Perženkime teisingumo duris". Choras atsakė: "Mes norime įžengti ir padėkoti Viešpačiui".

Kalėdų dieną, gruodžio 25, kitų trijų bazilikų duris atidarė kardinolai.

Apskaičiuota, kad pro atidarytų bazilikų duris metų laikotarpyje praeis penki milijonai žmonių — vietinių, ir iš viso pasaulio kraštų, paminėti Šventuosius 1975 Metus.

Šventieji Metai įvyksta kas 25 metai. Pirmuosius Šventuosius Metus paskelbė popiežius Bonifacas 1300 metais, ragindamas katalikus atlikti piligrimines atgailas, atlankant Romoje apaštalų šv. Petro ir Povilo karstus.

Popiežius Paulius VI-sis skiria 1975 Šventuosius Metus asmens atsinaujinimui ir susitaikymui su Dievu.

Organizuotą ekskursiją į Romą jau rengia JAV-bių ir Kanados lietuviai katalikai. Organizuoja Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrija ir Kunigų Vienybė Vykstant su šia ekskursija dalyviai turės mažesnes išlaidas, didesnius patogumus ir gerą patarnavimą. Ši bendra ekskursija prasidės birželio 19, užsibaigs liepos 4. Norintiems atlankyti Romą ir kitas įdomias Europos vietas, patartina vykti su šia ekskursija. Dėl platesnių informacijų kreipkitės į kelionių agentūrą "Vytis", 2129 Knapp Str., Brooklyn, N.Y. 11229. Tel. (212) 769-3300.

Mūsų Susivienijimas moka savo nariams aukštus dividendus (iki šiol jau yra išmokėjęs devynis); apmoka apdraudos mokesčius nariams, sulaukusiems 85-kių ir daugiau metų amžiaus; neseniai pakėlė sirgimų beneficijas. Dėl to, visi nariai turėtų laikyti pareiga ir garbe remti savo organizaciją, kad ji būtų pajėgi teikti savo nariams dar didesnes lengvatas ir privilegijas.

DAUGIAU DĖMESIO NAUJŲ NARIŲ VAJUI

Seiminiai metai tepaskatina visus narius darban

LKS Nauji Nariai

Šiomis dienomis Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

270 kp., Binghamton, N.Y. — Miss Marietta B. Stukas; įrašė Pranas Rakauskas.

65 kp., Paterson, N.J. — kun. Viktoras Dabušis; įrašė Jonas Sprainaitis.

7 kp., Pittston, Pa. — Mr. Elijah B. Stevens, gyv. Wilkes-Barre, Pa.; įrašė Mrs Elaine Eckert.

29 kp., Chicago, Ill. — Irene Blinstrubas, Raymond Blinstrubas, Richard Blinstrubas (Juv.) ir Robert Blinstrubas (Juv.); įrašė dr. Vladas Šimaitis.

Įžengę į naujus 1975 metus, kurie bus mūsų Susivienijimo seiminiais metais, Susivienijimo veikėjai ir bičiuliai kviečiami su padidinta energija ir pasiryžimu stoti naujų narių įrašymo darban. Jei tik visos kuopos su savo organizatoriais ir veikėjais uoliau padirbėtų, susilauktume džiuginančių davinių.

Artėja Vasario 16-ji. Parodykime savo susipratimą ir patriotizmą apčiuopiamais darbais. Tik tvirtai organizuoti daugiau padarysime mūs pačių naudai, mūsų visuomenės ir raudonųjų okupantų kankinamos Lietuvos naudai. Tvirtesnis mūsų susivienijimas bus pajėgesnis mokėti savo nariams dar didesnius dividendus ir teikti dar didesnes lengvatas, taipgi skirti didesnes aukas aktualiems mūsų tautos reikalams.

Prospektų yra ne tik didelėse, bet ir mažose kolonijose. Tik reikia kontaktuoti, įrašyti ir gauti iš centro komisus. Dabar mūsų Susivienijimas turi moderniškus apdraudos planus ir yra iš ko pasirinkti parankiausius.

Reikale, informacinių brošiūrėlių lietuvių ir anglų kalbomis ir aplikacinių blankų naujų narių įrašymui, kreipkitės į Susivienijimo centrą.

Nauja ALR Katalikų Federacijos Valdyba

Chicago. — 1974 m. lapkričio 30 įvykęs 42-sis ALR Katalikų Federacijos seimas, apsvarstęs aktualius reikalus, išrinko šio sąstato naują vadovybę: dr. Ad. Damušį, dr. J. Meškauską, kun. J. Borevičių, S. Kuprį, P. Narutį, J. Paškų, Pr. Povilaitį, dr. J. Jerome, dr. J. Gliaudelį, D. Kojelytę ir R. Olšauskaitę; kandidatai — A. Gabalienė, dr. E. Repšienė, dr. Rugienė ir G. Meiluvienė. Seimo išrinktieji pasidalins pareigomis.

LIETUVOS ATSTOVO SVEIKINIMAS

Giliai nuoširdžiai sveikinu visus geros valios lietuvius Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1975 Metų proga.

Taip pat reiškiu labai gilią padėką visiems už kilnias pastangas Lietuvos Laisvės byloje bei aukas šiam tikslui ir kartu giliai nuoširdžiai visiems dėkoju už man pareikštus sveikinimus bei linkėjimus Kalėdų švenčių ir Naujųjų 1975 Metų proga. Linkiu visiems malonių švenčių ir sėkmingų, laimingų Naujųjų Metų tiek asmeniškai, tiek veikloje Lietuvos labui.

J. KAJECKAS
Lietuvos Atstovas

Simas Kudirka ant Vigilant laivo. Laivo kapitonas William Coetz jam įteikia žymenį — lentelę. Viduryje Kudirkos žmona Genė. (Klišė paimta iš The Day, New London, Conn., lapkričio 26)

Ruošiasi Vasario 16-tai

Amerikos Lietuvių Tarybos padaliniai jau pradeda ruoštis Vasario 16 minėjimams. Parenkamos ir skelbiamos minėjimų datos, planuojama minėjimų programa.

Kviečiant kalbėtojus nepamirština įtraukti valdžios žmones, amerikiečius redaktorius, radijo, televizijos darbuotojus kad užmegsti su jais ryšiai vėliau padėtų plačiau ginti Lietuvos reikalus. Kiek tik galima į minėjimus stengiamasi įtraukti jaunimas.

Planuojama sutelkti daugiau lėšų, kurios per Amerikos Lietuvių Tarybą bus panaudojamos Lietuvos laisvinimo reikalams.

Martinique, Carribean. — Gruodžio 13-15 Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Gerald R. Ford ir Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing turėjo pasitarimus aliejaus ir kitomis problemomis.

Dublin. — Gruodžio 19 Carroll O'Daly, 63 metų, inaugruotas naujuoju Airijos prezidentu.

GARSAS

Published Monthly except July and August
LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
341 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207 Tel. 827-1351
Second Class Postage Paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Editor — MATAS ZUJUS
P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18973
Subscription $2.00 per year Advertising Rates on Application
Raštus (straipsnius ir korespondencijas) redakcija talpo savo nuožiūra. Nespausdintus raštus grąžina tik patiems autoriams prašant.

Į 1975-TUS METUS ĮŽENGUS

Paprastai, įžengus į naujus metus įdomu atsigręžti atgal, pasižiūrėti į praeitus metus ir prisiminti bent svarbesnius įvykius.

Daug dėmesio praeitais metais kreipta į Izraelio ir Arabų ergėlius. Ar pasiekta taika bus pastovi — parodys tik ateitis.

Amerikiečių nuotaikas ir ramybę labiausiai drumstė Watergate ir kiti skandalai, į kuriuos įsivėlė patys aukščiausi šios šalies pareigūnai. Dėl tų skandalų turėjo pasitraukti iš Baltųjų Rūmų buvęs prezidentas Nixon, kiti buvę jo artimiausi bendradarbiai ir patarėjai nubausti kalėjimu, kiti dar tebelaukia savo eilės.

Šia proga tenka pastebėti, kad dėl skandalų turėjo pasitraukti ne tik buvęs prezidentas Nixon, bet ir kitų didelių valstybių aukšti pareigūnai susilaukė nedėkingo likimo. Buvęs Vakarų Vokietijos kancleris Willy Brandt rezignavo dėl to, kad buvęs artimiausias jo bendradarbis buvo išaiškintas, kaip rytinės komunistinės Vokietijos šnipas. Buvęs Japonijos ministeris pirmininkas Kakuei Tanaka buvo priverstas rezignuoti išaiškinus, kad jis savo aukštą poziciją panaudoja savo naudai — pralobimui. Pažymėtina, kad aukščiau suminėtos rezignacijos įvyko kelių mėnesių laikotarpiu. Tokios permainos yra įmanomos tik demokratinėse šalyse, tuo tarpu komunistinėse šalyse, nežiūrint aukštųjų komisarų biauriausių darbų, gyventojai turi juos toleruoti ir pakęsti jų tironiškus darbus.

Ekonominiai sunkumai, ypač padidėję praeitais metais, sudarys didžiausius galvosūkius vyriausybei, kongresui ir visuomenei ir šiais metais.

Iš lietuvių gyvenimo tenka pažymėti rugsėjo mėnesį Amerikos Lietuvių Tarybos sušauktą Lietuvių Kongresą Chicagoje; gruodžio mėnesį Bostone įvykusį Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto seimą. Didelio pasitenkinimo lietuvių tarpe sukėlė jūreivio Simo Kudirkos išlaisvinimas iš Sovietų kalėjimo, jo ir jo šeimos atvykimas į JAV-bes. Tokio laimėjimo pasiekta dėka veiksnių nenuilstančių pastangų ir aukštų pareigūnų — senatorių, kongresmanų ir kitų akcijos, tuo privertus sovietus nusileisti ir išlaisvinti Kudirką. Sevruko ir kitų lietuvių, gyvai patyrusių sovietų priespaudą išėjimai į laisvę, irgi džiugina tikrus lietuvius.

Pereinant prie mūsų Susivienijimo, tenka pažymėti, kad jau praeitais metais pradėtas pasiruošimas 66-jam seimui. Praeitam seime, neturint iš kuopų ir seime dalyvavusių atstovų konkrečių kvietimų, pavesta Direktorių Tarybai surasti 66-jam seimui vietą ir paskirti laiką. Prie geriausių norų Direktorių Tarybai neįmanoma patenkinti visų rajonų, kad seimo vietovė būtų kuo arčiausia ir parankiausia susisiekti. Visuomet buvo ir ateityje bus, kad parinkta seimo vietovė vienoms kuopoms bus artesnė, kitoms tolimesnė.

Seimo vieta paskirta, laikas nustatytas, su viešbučio savininkais sutartis padaryta ir jau per vėlu kalbėti apie bet kokias permainas. Belieka tik rūpestingai pasiruošti, kad seimas visais atžvilgiais būtų sėkmingas ir prisidėtų prie organizacijos didesnės pažangos ir gerovės. Tad kuopos kviečiamos paruošti pasiūlymus ir laiku išrinkti savo atstovus, kurie seime apsvarstytų ir pravestų kuo geriausius nutarimus.

Žodžiu, paverskime šiuos seiminius metus kuo didžiausiai Susivienijimo naudai!

Vatikano Miestas. — Gruodžio 23 popiežius Paulius VI-sis atsikreipė į žydus ir arabus, išspręsti Jeruzalės ginčą taikiu būdu, paversti Šventąją Žemę taikos simboliu.

Pripažino kaltais

Washington, D.C. — Gruodžio 31, apie tris mėnesius užsitęsusio taismo — jury pripažino nusikaltusiais buvusius aukščiausius prez. Nixono administracijos pareigūnus, būtent: John J. Mitchell — buvusį vyriausią prokurorą (District Attorney); H.R. Haldeman — buvusį Baltųjų Rūmų štabo viršininką; John Ehrlichman — prezidento patarėją vidaus reikalais.

Jie pripažinti kaltais už sąmokslą, už pastangas trukdyti Watergate skandalo ištyrimus, kenkti teisingumui ir už melavimus po priesaika.

Robert Mardian — buvęs vyriausio prokuroro asistentas, irgi pripažintas kaltu, kaip sąmokslo dalyvis.

Federalinis teisėjas Sirica bausmes paskelbs vėliau. Teisiamieji ir jų gynėjai ketina apeliuoti.

Pustrečių metų užsitęsę Watergate skandalo tyrinėjimai ir teisminės bylos, atrodo, dar neužbaigtos.

— JAV-bių Cenzo Biuras paskelbė, kad 1974 metais šalies gyventojų skaičius padidėjo 0.7% — iš viso 1,600,000, įskaitant 360,000 ateivių. Pažymėtina, kad paskutiniais keliais metais prieauglis yra gerokai sumažėjęs. Bendras gyventojų skaičius 213,203,059.

Kitzbuehel, Austrija. — Gruodžio 21 nuo aukštumų nuslinkęs sniegas mirtinai užslėgė šešis asmenis.

Los Angeles Simas Kudirka kalbasi su kino ir televizijos aktore Rūta Lee-Kilmonyte. Nuotr. L. Kanto

Rockefelleris — JA Valstybių Viceprezidentas

Washington. — Gruodžio 19 Atstovų Rūmams 287 balsais prieš 128 balsus, buvusio New Yorko valstybės gubernatoriaus Nelson Rockefeller kandidatūrą patvirtinus, tą pačią dieną senato rūmuose iškilmingai prisaikdintas JAV-bių viceprezidentu. Prisaikdino aukščiausiojo teismo pirmininkas, teisėjas Warren Burger.

Prieš jo patvirtinimą, ypač Atstovų Rūmuose, pasireiškė gan gausi opozicija, daugiausia dėl jo ir artimųjų "neapsakomų" turtų. Prezidentas Ford jo kandidatūrą pasiūlė rugpiūčio mėnesį, taigi, apklausinėjimai užsitęsė kelis mėnesius.

Rockefeller'is ilgus metus būdamas gubernatorium ir ėjęs pareigas kituose aukštuose postuose, turi daug patyrimo valdiškuose reikaluose — vidaus ir užsienio. Užimdamas 41-jo JAV-bių viceprezidento vietą, jis pareiškė, kad su giliu atsakomybės jausmu ir tokios aukštos privilegijos įvertinimu jis nuoširdžiai tarnaus savo mylimai šaliai. Pats prezidentas Ford išsireiškė, kad visi amerikiečiai pasinaudos jo patikima vieša tarnyba.

Pažymėtina, kad dabar JAV-bės turi prezidentą ir viceprezidentą ne tiesioginiu piliečių nubalsavimu, bet kaip kongreso patvirtintus. Ford'as buvo patvirtintas kongreso viceprezidentu pasitraukus Spiro Agnew, o pasitraukus buvusiam prezidentui Richard M. Nixon, Fordas buvo patvirtintas prezidentu.

Tik nuoširdus kooperavimas tarp Baltųjų Rūmų ir kongreso padės nugalėti ekonomines ir kitas problemas, kurios slegia mūsų šalį ir kelia nerimą dėl ateities.

Jeruzalė. — Gruodžio 22 palestiniečiai partizanai pavartojo granatą prieš amerikiečių turistų autobusą. Sužeidė jaunametę turistę iš Jacksonville, Florida. Partizanai nenori, kad užsieniečiai turistai lankytų okupuotą Palestiną.

Mexico City. — Gruodžio 11 "Rugsėjo 23 grupės" — kairieji teroristai apiplėšė du bankus, užmušė 5 policininkus ir 2 sužeidė.

LIETUVOS GENERALINIO KONSULO ANICETO SIMUČIO SUKAKTIS

Kons. Anicetas Simutis

1974 m. lapkričio 23, Kultūros Židiny, Brooklyne, New Yorko lietuviai didžiuliu bankietu, akademija, kalbų ir menine programa šauniai pagerbė žymų patriotą, visuomenininką, Lietuvos generalinį konsulą New Yorke, Anicetą Simutį.

Anicetas yra gimęs 1909 m. vasario 11 Tirkšliuose, Mažeikių apskrity. Mokėsi Židikuose, Telšių Vyskupo Valančiaus gimnazijoj; 1930 baigė Aušros gimnaziją Kaunę; ekonominius mokslus studijavo Vytauto Didžiojo universitete ir Kolumbia universitete New Yorke ir čia gavo magistro laipsnį.

Lankydamas gimnaziją buvo veiklus skautas ir moksleivių šaulių narys.

1931 metais įsijungė į Lietuvos užsienio reikalų tarnybą; 1936 m. paskirtas Generalinio konsulato sekretorium New Yorke, 1951 m. vicekonsulu, o 1967 m. rugsėjo mėnesį — generaliu konsulu.

A. Simutis uoliai dalyvauja liet. patriotinių organizacijų seimuose, taip pat parengimuose, bendradarbiauja lietuvių ir anglų spaudoje; yra paruošęs turiningą Pasaulio Lietuvių Žinyną, kurio išleistos dvi laidos.

Kilus ginčams su lenkais dėl Aleksandro Kuršiaus, pirmosios aukštesniosios mokyklos New Yorke steigėjo tautybės, A. Simutis pasistengė dokumentais įrodyti, kad šis, pats save laikęs Nobilis Lithuanus, yra lietuvių, bet ne lenkų tautybės.

Reikalui esant, gen. konsulas Simutis su kalbomis ir pranešimais aplanko ne tik JAV-bių ir Kanados lietuvių kolonijas, jis yra aplankęs net ir tolimąsias Pietų Amerikos valstybes — Argentiną, Braziliją, Urugvajų ir Venecuelą.

Iškiliam lietuviui patriotui Anicetui Simučiui sukakties proga linkime Ilgiausių Metų!

Mirė rašytojas Kazys Inčiūra

Vilnius. — 1974 m. lapkričio 30 d. mirė rašytojas, poetas, redaktorius Kazys Inčiūra, 68 metų amžiaus.

Buvo gimęs 1906 m. lapkričio 25. 1925 m. baigė Panevėžio gimnaziją, o 1930 m. Vytauto Didžiojo universitete humanitarinį fakultetą.

Yra buvęs radiofono pranešėjas, spaudos bendradarbis. Daug jo kūrybos — poezijos, apysakų, dramų, pjesių yra išleistų atskirais leidiniais. Jo kūryba apsti tautiniais motyvais ir patriotine dvasia.

Prieš antrąjį pasaulinį karą savo eilėraščių yra davęs ir mūsų laikraščiui "Garsui" (kai kuriuos kūrinius siųsdavęs savo dėdei kun. J.V. Inčiūrai, buvusiam Kingston, Pa., Šv. Marijos parapijos klebonui, kuris perduodavęs "Garsui").

Kaip ir daugelis kitų taurių patriotų, rašytojas K. Inčiūra buvo okupantų ištremtas ir daug metų praleido Sibire.

MIRĖ W. Lippma

New York. — Gruodžio 14 mirė žymus laikraštininkas Walter Lippman, 85 metų amžiaus.

Velionis laikraštininko ir komentatoriaus karjerą pradėjo pirmojo pasaulinio karo laikais. Jis yra 25 knygų autorius; 1931 metais pradėtą jo laikraštinę kolumną, pavadintą "Today and Tomorrow", spausdindavo 250 JAV-bėse leidžiamų laikraščių ir 25 užsienio šalyse.

Elliot Richardson — Ambasadorius Anglijai

Washingtonas. — Prezidentas Ford nominavo buvusį vyriausią JAV-bių prokurorą — Attorney General — Elliot Richardson ambasadorium Anglijai.

Iki šiol buvęs ambasadorius Walter H. Annenberg rezignavo praeitų metų lapkričio mėnesį.

Richardson iš prokuroro vietos rezignavo sąryšy su Watergate ir kitais skandalais, buvusiam prezidentui Nixon reikalaujant, kad jis atleistų specialų tardytoją Archibald Cox.

Dabartinio naujų narių vajaus obalsis: kiekviena narė ir kiekvienas narys tejrašo bent po vieną naują narį. Uždavinys nedidelis, bet Susivienijimo narystė padvigubėtų.

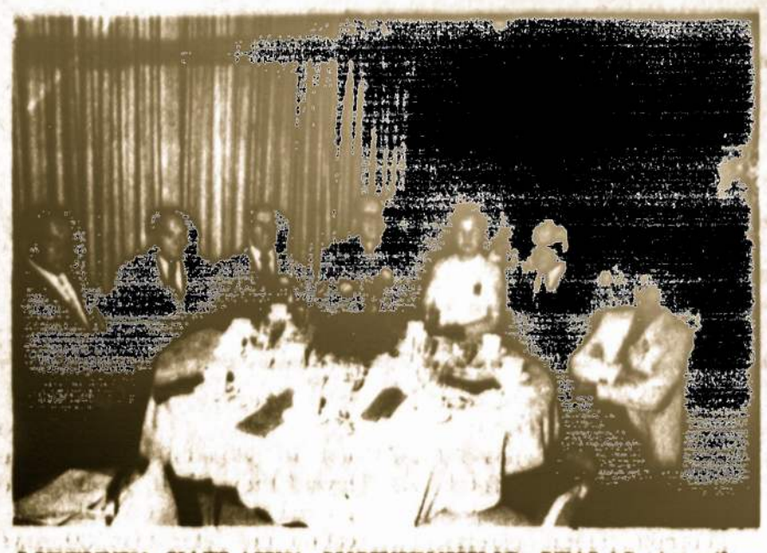

LIETUVIŲ KATLAIKŲ SUSIVIENIJIMO STALAS Amerikos Lietuvių Kongreso bankete 1974 m. rugsėjo 28 Pick Congres viešbučio salėje. Iš kairės — 85 ko. sekretorius Jonas Litvinas, Susiv. iždo globėjas dr. Vladas Šimaitis, Chicagos apskrities pirmininkas Andrius Povilaitis, Susiv. dvasios vadas ir egzekutyvis direktorius prelatas Jonas F. Baltusevičius, Susiv. direktorė Albina Poškienė, 163 kp. pirmininkas Juozas Česna ir Algis Regis.

IŠ KUR TIEK "MIŠIUGENŲ"

Kalėdų dieną, gruodžio 25, 7 val. ryto, arabiškai apsirengęs Marshall Fields, iš Silver Springs, Md., nauju automobiliu prasimušė pro geležinius šiaurvakarinius vartus Baltųjų Rūmų kieman.

Įspėjęs sargybinius, kad jis nuo galvos iki padų ginkluotas dinamito užtaisais, keturias valandas triukšmavo, reikalaudamas pasimatymo su Pakistano ambasadorium. Jo reikalavimas buvo paskelbtas per Howard universiteto radijo stotį, tada jis pasidavė be pasipriešinimo. Slaptosios Tarnybos agentai jį nugabeno St. Elizabeth's ligoninėn, patikrinti jo protą.

Autoritetai ištyrė, kad jis yra praeitą pavasarį mirusio buvusio valstybės departamento oficialo Marshall L. Field sūnus, kurį laiką praleidęs Vidurio Rytuose ir Afrikoj; taip pat patyrė apie jo grasinimus prezidentui. Beje, prezidentas ir žmona buvo išvykę į Vail, Colorado.

Tai jau buvo antras įsidėmėtinas incidentas 1974 metais. Vasario 17, nusivylęs armijos kariškis, 20 metų Robert K. Preston iš Panama City, Florida, pakilęs helikopteriu iš Fort George Meade, "buzino" apie Kapitolių, Washingtono paminklą ir Baltuosius Rūmus. Jis buvo priverstas nusileisti. Tada prezidentas Nixon su šeima irgi buvo išvykę iš Washingtono. Preston buvo nubaustas vienų metų dabokle, bet bausmė buvo sutrumpinta ir jis iš tarnybos pasitraukė.

Šie įvykiai parodo, kad saugumo sistemoj stokoja budrumo.

Kitas "mišiugenas" Joseph Homalow, ginkluotas peiliu, dvi valandas kontroliuodamas didžiulį Boeng 747 lėktuvą, grasino sutriuškinti jį Romos gatvėje su 155 keleiviais. Laimei, jis buvo lėktuvo tarnautojų įveiktas ir perduotas italų policijai.

Tokių "mišiugenų" atsiranda vis daugiau ir daugiau.

MANO MALDA

Mes gedime tėvų, sūnų ir partizanų
Tėvynės parblokštos kraujų klanuos . . .
Bendros kančios žiedai vainikais laisvę puoš, —
O Dieve, nuodėmes atleiski jų ir mano . . .

Mes kritom lūžime, mes kylame į dangų
Ir mūsų šauksmas palietė dausų skliautus.
Mes drebinam šventoves ir uolų krantus, —
Tesutrupie nelaisvės pragaro žabangai!

Ant amžinų pilių krankliai lavonais sotūs
Užkeiktus burtus klykia žydintiems laukams,
O himnai sklinda pakartųjų palaikams, —
O Dieve, galbėki tėvynės mano plotus.

Taip blankūs lūpų žodžiai, bet žmogaus esybė
Spindėjimais praskrodžia gelmes ir šaknis.
Tu, Dieve, tas, kurs padega visas ugnis,
Kurs vandenynui duoda veido tapatybę!

Tavep, tavep iškeltos rankos nekaltųjų
Prie kryžių rymančių, prie sugriautų namų . . .
Tu, Dieve, rūstume praamžių skaistumu
Malonės žvilgsnį kaip balandį leisk ant jųjų!

Faustas Kirša

Pasiruošimai 66-jam Seimui

Konstituciniai pasiūlymai turi pasiekt Statutų Komisiją 90 dienų prieš seimą

Direktorių Taryba, pasiremdama praeito 65-jo seimo įpareigojimu, skelbia, kad 66-sis L.K. Susivienijimo seimas šaukiamas 1975 m. liepos 6-9 d.d. Howard Johnson Motel, Atlantic City, N.J.

Pirmoji kuopų pareiga paruošti pasiūlymus, prisilaikant konstitucija nurodyta tvarka: **Str. 6, Skyrius 2. Konstitucijos ir Įstatų pakeitimo procedūra:**

Konstitucijos ir Įstatų pakeitimus gali pasiūlyti kiekvienas pilnateisis narys reguliariame kuopos susirinkime. Pasiūlyti pakeitimai persiunčiami Konstitucijos ir Įstatų komisijai ne vėliau kaip 90 dienų prieš seimą ir paskelbiami Susivienijimo organe ne vėliau kaip 30 dienų prieš seimą. Direktorių Taryba taip pat turi teisę pasiūlyti Konstitucijos ir Įstatų pakeitimus, pranešusi apie tai nariams organe ne vėliau kaip 30 dienų prieš seimą.

(a) Pasiūlyti pakeitimai, jeigu jie nepažeidžia valstybės įstatymų, perskaitomi seime svarstymui. Įsteigimo Chartai ir Konstitucijai pakeisti reikia, kad už tai balsuotų du trečdaliai posėdyje dalyvaujančių seimo narių, o Įstatams pakeisti reikia daugumos balsų, jeigu kuopų išrinkti atstovai seime turi ne mažiau kaip du trečdalius balsų.

- o -

Sec. 2. Procedure to amend the Constitution and By-Laws:

Amendments to the Constitution and By-Laws may be proposed by any benefit member in good standing at a regular lodge meeting. Proposed amendments shall be forwarded to the Constitution and By-Laws Committee not later than ninety days before the Convention and if found not in violation of an state laws, they shall have same published in the official publication not later than 30 days before the Convention. The Board of Directors shall also have authority to propose amendments to the Constitution and By-Laws upon notice to all members by publishing same in the official publication not later than thirty days prior to the Convention.

(a) Proposed amendments not in violation of state laws shall be read at the Convention for consideration and shall require a two-thirds vote for adoption of any amendment to the Charter or Articles of Incorporation or Constitution, and a majority vote for adoption of an amendment to the By-Laws, of the total number of participating officers, directors, and delegates, provided the delegates elected by the members shall have not less than two-thirds of the votes at the Convention.

- o -

Statutų komisiją sudaro: Ona Bernotaitytė, Pranciška Katilienė ir Agnes Comitz. Komisijos narių adresai telpa kiekvienam "Garso" numery, bendram vadovybės sąraše. Komisijos narės gavę pasiūlymus, juos peržiūrėję ir padarę savo pastabas-rekomendacijas, persiunčia centrui paskelbti oficialiame organe konstitucijoj nustatyta tvarka.

Adv. Thomas E. Mack
L. K. S. Prezidentas

L. K. SUSIVIENIJIMO NAUJŲ NARIŲ VAJŲ PRADEDANT

Lietuvių Katalikų Susivienijime dabar eina naujų narių vajus. Jis tęsis iki ateinančio seimo, kuris įvyks vidury 1975 metų.

Mūsų lietuviai pionieriai matė reikalą steigti tokią fraternalinę organizaciją ir jie neapsivylė.

Liet. Kat. Susivienijimui 1974 metais lapkr. mėn., suėjo 88 m., kaip jis gyvuoja. Organizacija, kaip ir žmogus, negali stovėti vietoje, nors nedaugelis paskirų asmenų sulaukia tokio amžiaus. Susivienijime kas kita: jis jau pergyveno ir nugalėjo visokius sunkumus ir nuolat žengė pirmyn. Jo seimai bei seimų delegatai vis modernizavo jį gerais pasiūlymais, kurie buvo priimti ir įgyvendinti.

Iki šiai dienai Liet. Kat. Susiv. pajėgė išmokėti jam devynerius (9) dividendus. Nepakėlus pašalpos skyriaus nariams mokesčių, padidino nariams ligoje išmokėjimus net dvidešimt penkiais nuošimčiais (25%) daugiau. Nėra kitos tokios fraternalinės organizacijos, kuri šitaip būtų padarius.

Susiv. turi moderniškus apdraudos planus ir įvairių dydžių pomirtines. Tad ir reikia didžiuotis bei komplimentuoti visus buvusius centro valdybos narius, nes jie ne tik sumaniai vedė einamuosius organizacijos reikalus, bet ir pastatė ją ant tokio aukšto laipsnio, kaip kad šiandien yra.

Mūsų tėvai bei protėviai, įstodami Susivienijiman, mažai reikalavo. Būdami jos nariais, jie norėjo palaikyti lietuvybę, prisidėti prie lietuviško veikimo bei palaikyti lietuvišką, katalikišką organizaciją. Šiandien jau kas kita. Mūsų Liet. Kat Susiv. gali ne tik prilygti, bet ir pralenkti kitas fraternalines organizacijas bei apdraudų kompanijas.

Ieškokim naujų narių pagyvinti Susiv. veikimą ir padidinti narių skaičių. Jūsų darbas bus įvertintas ir su geru atlyginimu. Organizacija yra aukštam laipsnyje išgyvavus 88 metus. Mūsų prisidėjimas su naujais nariais bus Liet. Kat. Susivienijimui labai naudingas ir mūsų darbas bus mums patiems pelningas.

Albina Poškienė
Susiv. direktorė

Chester, Calif. — Gruodžio 25 šiaurinėje Sierra dalyje sudužusio lėktuvo nelaimėje žuvo 8 asmenys.

ILGIAUSIAI IŠLIEKANTI DOVANA!

Kalėdų dovanoms išleidžiama daug pinigų mažaverčiams daiktams, o kodėl nepasirinkti niekada savo vertės neprarandančių dovanų?

- LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 36 tomai (šios dienos vertė apie $600.00) parduodama tik už $299.00
- VINCO KREVĖS RAŠTAI, 6 tomai (šios dienos vertė apie $60.00) parduodama tik už $25.00
- MŪSŲ LIETUVA, 4 tomai (šios dienos vertė $100.00) parduodama tik už $42.00
- ENCYCLOPEDIA LITUANICA (Lituanistinė Enciklopedija anglų kalba), 6 tomai (šios dienos vertė $200.00) parduodama tik už $120.00

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
366 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, U.S.A.
Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759

NAUJŲ METŲ SVEIKINIMAI IR LINKĖJIMAI

Lietuvos Atstovo, J. Kajecko žodis į Lietuvą, įregistruotas Amerikos Balse Naujųjų 1975 Metų proga.

Garbingos Tėvynės Mielieji Tautiečiai,

Naujųjų 1975 Metų proga giliai nuoširdžiai sveikinu visus lietuvius, ypač Tėvynėje gyvenančius.

Vakarų pasaulyje gyvenę lietuviai 1974 metais ryžtingai veikė lietuvybės išlaikymo ir puoselėjimo srityse. Jie taip pat energingai gynė Lietuvių Tautos teisę laisvai pasirinkti tokią tvarkymosi lytį, kokios ji pati nori ir kad jai, kaip ir kitoms tautoms, būtų patikrinta teisė laisvai apsispręsti. Ta prasme gyvai reiškėsi Aštuntasis Amerikos Lietuvių Kongresas Chicagoje, sušauktas Amerikos Lietuvių Tarybos, VLIK-o Seimas Bostone ir ypač Simo Kudirkos ir jo šeimos sutikimai įvairiose vietovėse, vieningai visų lietuvių rengti.

Ką tik paminėtuose renginiuose ir kitomis progomis lietuviai ryžtingai akcentavo veiklos reikalą, kad pagrindinės žmogaus teisės būtų patikrintos ir lietuviams.

Su gilia padėka JAV Vyriausybei ir žmonėms tenka paminėti, kad JAV Vyriausybė, pasikeitus Administracijai, ir toliau Lietuvos atžvilgiu laikosi savo politikos, kuria nepripažįstama prievartinis Lietuvos inkorporavimas į Sovietų Sąjungą. Tikėkimės, kad visų lietuvių ištikimybė savai tautai ir ryžtas pagerinti mūsų tautos likimą atneš norimų rezultatų.

Sveikindamas Mielus Tautiečius Tėvynėje Naujųjų Metų proga, linkiu, kad 1975 Metai būtų geri ir duotų galimumų susilaukti didesnio pagrindinių žmogaus teisių gerbimo bei šviesesnių laisvės pragiedrulių.

DARBINGAS VLIKO SEIMAS

Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto 1974 metų seimas vyko gruodžio 7-8 Bostone, Statler-Hilton viešbuty.

Stasys Lušys, seimui ruošti komiteto pirmininkas, pasveikino delegatus bei gausius svečius ir pakvietė Vliko valdybos pirmininką dr. Kęstutį Valiūną pradėti seimą. Maldą sukalbėjo So. Bostono klebonas kun. Antanas Baltrušūnas.

Padėkojęs seimui ruošti komitetui už atliktą organizacinį darbą, dr. Valiūnas pasveikino seimo atstovus ir svečius. Jam pasiūlius, seimas pritarimo keliu sudarė savo prezidiumą ir numatytas komisijas. Seimo pirmininkas buvo Edvardas Cibas, Tautinio Sąjūdžio atstovas, vicepirmininkas — prof. Balys Vitkus, Ūkininkų Sąjungos atstovas. Sekretoriatą sudarė Vytas Mačys, Valstiečių Liaudininkų atstovas, ir Jonas Vasys, Krikščionių Darbininkų Sąjungos atstovas. Mandatų komisiją sudarė Antanas Škėrys, Kazys Merkis ir Vytautas Rastonis.

Buvo sudarytos trys darbo-nutarimų komisijos, į kurias Vliką sudarančios organizacijos pačios paskyrė savo atstovus. Seimas pavedė **politinę komisiją** Vliko pirmininkui dr. Valiūnui sukviesti posėdžio, **visuomeninę ir finansų komisiją** sukviesti vicepirmininkui Jurgiui Valaičiui, **informacijų komisiją** sukviesti vicepirmininkui Juozui Audėnui. Redakcinę nutarimų komisiją sudarė Jackus Sonda, Stasys Lušys ir Vytautas Izbickas.

Seimą žodžiu sveikino Simas Kudirka, dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas (be to, jis perskaitė Marijos Rudienės, Balfo pirmininkės, sveikinimą), Donatas Šatas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu, dr. Jurgis Gimbutas, Lituanistikos Instituto pirmininkas, Kęstutis Miklas, Batuno pirmininkas, Antanas Škudzinskas, JAV LB krašto valdybos .u.

Raštu sveikino vysk. Vincentas Brizgys, Lietuvos atstovas Londone Vincas Balickas, Lietuvos atstovas Montevideo Anatolijus Grišonas, Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Anicetas Simutis, Lietuvos gen. konsulas Toronte Jonas Žmuidzinas, Lietuvos gen. konsulė Chicagoj Juzė Daužvardienė, Lietuvos garbės konsulas Los Angeles Jonas Bielskis, Garso redaktorius Matas Zujus, kuris prie sveikinimo laiško pridėjo ir 25 dol. auką, ir Algirdas Kasulaitis, Rytų ir Vidurio Europos Krikščionių Demokratų Unijos atstovas.

Toliau tęsiant darbotvarkę, buvo Vliko tarybos ir valdybos veiklos apyskaitiniai pranešimai. Tarybos pirmininkui Stasiui Žadeikiui negalėjus atvykti, jo pranešimą perskaitė Vytautas Banelis. Dr. Valiūnas, Vliko pirmininkas, kalbėjo apie tarptautinę padėtį ir Vliko veiklą; Jurgis Valaitis kalbėjo apie veiksnių darbo konferenciją. Po jų pranešimų buvo paklausimai, į kuriuos buvo atsakyta.

Po pietų pertraukos buvo pradėtas antras seimo posėdis, kuriame apie Vliko informacijas kalbėjo vicepirmininkas Juozas Audėnas, apie finansus—vicepirm. Aleksandras Vakselis, Tautos Fondo vicepirm. Zenonas Jurys ir Tautos Fondo Kanados atstovybės pirmininkas Augustas Kuolas. Pastarasis, tardamas sveikinimo žodį, painformavo apie Kanados Tautos Fondo atstovybės veiklą ir, kaip jos sėkmingumo įrodymą, pridėjo 18,000 dol. čekį. Jam buvo sukeltos didžiulės ovacijos.

Vakare buvo vakarienė-koncertas. Dalyvavo apie 400 asmenų. Dr. Valiūnas susirinkusiem kalbėjo apie Vliką, kaip vyriausią Lietuvos laisvinimo organizaciją, ir pristatė Simą Kudirką, kuris buvo sutiktas triukšmingomis ovacijomis. Kudirka visus pasveikino, dėkodamas, kad jam ir šeimai buvo pagelbėta ištrūkti iš sovietinio pragaro, ir trumpai paryškino, kas ir koks tas sovietinis pragaras yra. Jį sveikino ir jam dovaną įteikė ukrainietis Konrad Husak ir prel. Vytautas Balčiūnas (įteikė vienuolika tomų savo redaguotos knygų serijos "Krikščionis gyvenime"). Jadvyga Tumavičienė ir Antanina Aukuopos vardu įteikė 100 dol. čekį.

Meninėj programoj pasirodė solistė Birutė Ona Aleksaitė, gražiai padainavusi keletą liaudies dainų ir operos arijų. Jai akomponavo muz. Vytenis Vasyliūnas.

Seimui ruošti komiteto vicepirmininkui Aleksandrui Čaplikui pakvietus, visai vakaro programai vadovavo Mykolas Drunga.

Seime dalyvavo 38 atstovai iš 14 Vliką sudarančių grupių.

(Elta)

New York. — Gruodžio 19 FBA agentai areštavo keturis vyrus ir moterį, kurie, apsimesdami pasiuntiniais, išvogė iš Chase Manhattan banko 5 milijonų vertės čekių.

Detroit, Mich. — Gruodžio 19 Ford Motor kompanijos vadovybė paskelbė, kad nuo sausio 6 atleidžia iš darbo trims mėnesiams dar 48,700 darbininkų. General Motors atleistų darbininkų skaičius yra žymiai didesnis. Žodžiu, automobilių industrija pergyvena aršiausią depresiją savo istorijoj.

Pittsburgh. — United Mine Workers ir minkštosios anglies kasyklų oficialams pasirašius naują kontraktą, darbininkai grįžta darban ir anglies produkcija vėl įėjo į normalią padėtį.

Mielas Tautieti, drauskis LRK Susivienijime

LRKS yra tvirta, saugi lietuvių fraternalinės apdraudos organizacija. Turtas siekia 3 milijonus dolerių.

Turi moderniškus apdraudos planus pilnamečiams ir įsunamečiams:

- **20 metų mokėjimo — 20 Year Payment Life**
- **20 metų taupymo — 20 Year Endowment**
- **Taupymo iki 65 metų — Endowment at Age 65**
- **Mokėjimo iki 85 metų — Life Paid Up at 85 (tik pilnamečiams).**

Susivienijimas turi ir priedinius draudimus už mažus mokesčius. Aplikantai nuo 16 iki 40 metų, nuo $500.00 iki $2000.00 apdraudai priimami be medikalinės egzaminacijos—sveikatos patikrinimo.

Susidomėję apsidraudimu Lietuvių R. K. Susivienijime, kreipkitės į jūsų kolonijoj gyvuojančios kuopos sekretorių, arba į Susivienijimo centrą išpildant žemiau paduotą kuponą.

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE
P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.)
Wilkes-Barre, Pa. 18703

Į susidomėjęs apsidraudimu Liet. R.K. Susivienijime

ardas, pavardė .....

dresas .....

..... (Žip Code).....

eigu norėtut priklausyt jūsų kolonijoj gyvuojančion Susivienijimo kuopon, centras pasiųs šį kuponą kuopos sekretoriui, kurs asmeniai atlankęs suteiks paaiškinimų, patarimų ir atliks reikalingus formalumus. Maloněkite atsakyt: ..... (taip arba ne).

Jeigu panorėsit įsirašyt centrinėn kuopon, tada ir narystės mokesčius siųsit tiesiog į centrą. Maloněkit atsakyt: ..... (taip, arba ne).

ŠAKOTA PROFESORIAUS JUOZO BRAZAIČIO VEIKLA

Gruodžio 28 d., ilgai sirgęs širdies negalavimais, ligoninėje mirė prof. Juozas Brazaitis, 71 m. amžiaus.

Gyvendamas velionis sugebėjo būti aktyvus spaudoje — mokslinėje literatūroje ir periodikoje, profesoriauti, būti visuomenininku, politiku ir rezistentu.

Plačia visuotine prasme Brazaičio asmuo išryškėjo, kai 1941 m. birželio 23 d. sukilo visa Lietuva prieš sovietinę okupaciją ir kai iš pogrindžio išėję sukilėliai pranešė Laikinosios Lietuvos Vyriausybės sudėtį ir paskelbė atstatę nepriklausomos valstybės suvereninių organų funkcionavimą. Prof. Brazaitis buvo tos vyriausybės vicepirmininku ir faktinai ėjo pirmininko pareigas, nes nominuojamam pirmininkui Kaziui Škirpai vokiečiai neleido iš Berlyno vykti į Lietuvą.

Užsitęsus vokiečių okupacijai, Brazaitis tylom veikė pogrindyje ir daug prisidėjo, kad 1943 m. buvo suorganizuotas Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas ir buvo jo politinės komisijos pirmininkas. Vokietijoj Brazaitis dirbo VLIK-e 1945-1957 m., eidamas įvairias pareigas.

Literatūriniame darbe jis redagavo visą eilę mūsų literatūros klasikų veikalų, kurie buvo išleidžiami Lietuvoje. Nuolatos rašė katalikiškoje spaudoje, redagavo Į Laisvę, Lietuvos dienraštį.

Velionis buvo gimęs 1903. XII.9 Marijampolėje. Baigęs čia gimnaziją studijavo literatūrą Kauno ir Bonnos universitetuose. Mokytojavo Kauno "Aušros" gimnazijoje ir Teologijos Filosofijos fakultete dėstė lietuvių literatūrą.

Velionis Brazaitis vadovavo Ateitininkų ir Lietuvių Fronto Bičiulių organizacijoms.

Mirdamas paliko dukrelę Marytę Matulionienę. (ELTA)

LIETUVOS ŽIEMA

Išrašė žvaigždės stiklo langus,
ramu pabalusiuos laukuos
Toli slėny varpelis žvanga
ir rykauja ant kraigo kuosa.

Per baltą, baltą ryto sniegą
nuskuodžia greitakojė stirna
Rūpintojėlis pakelėje miega,
sapnuoja kadugiai prie svirno.

Skaistu aplinkui, tyra, šventa
pusnynais bristumei be tako!
Tyloj girdėti: snaigės krenta,
pro ledą žemės pulsas plaka.

Ir šypsosi ir viltį kužda
virpėdamos snieginės lūpos:
— Aš dar nemirsiu — suūš dar
aukšti klevai ir sravios upės.

Benys Rutkūnas

Amerikos katalikų aktorių gildos pietuose Hiltono viešbutyje New Yorke. Iš k. Lillian Gish, Cyril Richards, gildos prezidentas, Helen Hayes, žymi televizijos, kino ir teatro aktorė, buvusi to vakaro garbės viešnia, ir Helen V. Kulber, atstovavusi Lietuvos vyčiam. Pietuose taip pat dalyvavo ir vytė Eugenija Karpiutė, turėjusi anksčiau išeiti. Nuotr. A. Binkins.

KAIP NUTAUTINAMI LIETUVIAI, GYVENANTYS BALTARUSIJOJ

(Iš Eltos Informacijų)

Tarybų Sąjungos konstitucijos 121 str. skelbia, kad "TSRS piliečiai turi teisę į mokslą. Šią teisę užtikrina mokymas mokyklose gimtąja kalba". Ši konstitucijos garantuoat teisė paneigta Baltarusijos TSR lietuviams, kuriuos stengiamasi visokiais būdais surusinti. Baltarusijoje lietuvių atžvilgiu naudojama tautinė diskriminacija. Kad taip iš tikrųjų yra, matysime iš žemiau patiekiamų faktų.

Vaikui, kurio gimtoji kalba lietuviška, BAltarusijoje nuo pirmos klasės (7 metų) visi mokslo dalykai dėstomi rusiškai. Vaikams mokykloje draudžiama lietuviškai kalbėtis. Vaikams, nemokantiems rusiškai, sunku eiti mokslą rusų kalba. Užtat žemas mokslo pažangumas, ir lietuviai vaikai iš rusiškų mokyklų sunkiai įstoja į specialias ir aukštąsias mokyklas, ypač jei nori toliau mokytis Lietuvoje.

Baltarusijos TSR lietuvių gyvenamose vietovėse niekur kioskuose nematyti lietuviškos knygos, laikraščio ar žurnalo. Skaityklose niekur nematysi lietuviškų laikraščių. Mokyklų bibliotekos nepriima lietuviškų knygų. Yra daromos visokios kliūtys Baltarusijos TSR lietuviams užsisakyti lietuvišką periodinę spaudą. Jei Lietuvos TSR pilietis nori savo pažįstamiems, gyvenantiems Baltarusijoje, užsakyti tarybinį lietuvišką laikraštį ar žurnalą, jis turi važiuoti į Baltarusijos TSR ir vietos pašto punkte atlikti užsakymo operaciją. Jei spauda užsakyta Lietuvoje, yra rizika, kad adresatas jos negaus. Bet ir Baltarusijon nuvažiavęs gali užsakyti lietuvišką spaudą ne daugiau kaip dviem asmenims. Jei daugiau užsakysi, būsi įtariamas: tave paklaus, iš kur gavai pinigų. Yra duotas nurodymas tokius asmenis sulaikyti ir perduoti saugumo organams. Labiausiai bijomasi lietuviškos spaudos ir persekiojamas jos užsakymas Ramaškonių ir Apso apylinkėse, kur lietuviška sąmonė silpna ir jaunoji karta pradeda gudiškai kalbėti. Bijoma, kad spaudos dėka neatgytų lietuvybė.

Tautinės gyvybės išlaikymui yra labai svarbi saviveikla (tautiniai šokiai, vaidinimai, chorai). Bet tokia saviveikla Baltarusijos lietuviams yra uždrausta. Kaip likviduojama lietuviška saviveikla, gali parodyti mokytojo Antano Širono likimas. Penkerius metus (iki 1959 m.) Šironas dirbo Gervėčių apylinkės mokyklose. Dar ir dabar geru žodžiu jį mini gervėtiškiai už jo sugebėjimą dirbti su jaunimu, už jo nuoširdų atsidėjimą liaudies švietimo ir kultūrinimo darbui. Šironas plačiai suorganizavo saviveiklą Gervėčių apylinkės kaimuose. Jo ruošiamų vakarų programa buvo įvairi: vaidinimai, liaudies dainos, šokiai ir t.t. Širono veikla labai patraukė jaunimą. Jaunimas ne tik kaime vaidino, šoko, dainavo, bet ir su saviveikla pasirodydavo, rajono šventėse ir laimėdavo premijas. Vietos valdžiai nepatiko Širono veikla. Už visą jo nuoširdų darbą ir atsidavimą liaudies švietimui ir kultūrai kelti jį lydėjo tik neapykanta ir patyčios iš vadovybės pusės. Sukurstyti gaivalai Astravo miestelyje per šventinį pasirodymą jo saviveiklininkus apmėtė supuvusiais obuoliais. Įvairiais būdais Šironas buvo gąsdinamas (anoniminiai laiškai ir panašiai), terorizuojamas ir galų gale iš mokytojo pareigų atleistas. Bet netekusiam darbo Šironui saugumas negalėjo dovanoti už "nacionalistinę" veiklą. Jis ir toliau buvo persekiojamas, šantažuojamas, kol palūžo jo jėgos.

Uždrausta ne tik patiems Baltarusijos TSR lietuviams organizuoti saviveiklą, bet ir atvykti saviveiklai iš Lietuvos. Nors ir būdavo visokių trukdymų, bet iki 1972 m. studentų bei mokslėtvių meniniai kolektyvai iš Lietuvos su įvairia programa (dainomis, šokiais, muzika ir t.t.) retkarčiais nuvykdavo pas Baltarusijos TSR lietuvius. Lietuviai juos sutikdavo su dideliu pasitenkinimu ir džiaugsmu. Nuo 1972 m. toks lankymasis griežtai suvaržytas. Norint iš Lietuvos TSR vykti su saviveikla į Baltarusijos TSR, reikia gauti dvejopą leidimą: iš Lietuvos ir Baltarusijos partinių organų. Kaip parodė praktika, toks leidimas neduodamas.

Į PUOTĄ, Į PUOTĄ . . .

(Ištrauka iš "Valdovo sapnas")

Į puotą, į puotą ir žygį skubotą
Už laisvę ir garbę Tėvynės brangios.
Teisingą mūs triūsą globos Visagalis,
Kurs laimina žemę ir derlių gamtos.

Sukruskim, kaip vienas, į darbą ir dainą
Nuo Prūsų, Žemaičių lig Neries krantų,
Lai padėkos aidas dausosna nueina,
Perkūnui dievaičiui Lietuvos vaikų.

Sukruskim, kaip vienas, už kalbą ir žemę,
Kad niekas mums kelio nedrįstų pastot,
Tegul kalavijas, ugnis ir plienas mūs žygius teremia, —

Lietuvis parodys, kaip reikia kovot.

Čiulbėkite, paukščiai, laisvuose miškuose,
Kvėpuokite, jūros, laisvi ežerai,
Banguokite upės, brandžių javų varpos,
Nes jūs laisvę saugo Tėvynės kariai.

Varyk gilią vagą, laisvasis artojau,
Šienpiovy, suk dalgį kvapiam gėlyne
Šypsnys grėbėjėlės džiaugsmingam rytojui,
Skambėk, dainos posme, dangaus žydrume.

Tedūzgia rateliai ir staklės tebildi,
Naujoje pilyje panerio miškuos.
Lai viso pasaulio žmonija tai girdi,
Kad dievai tą valią apreiškė sapnuos.

Į puotą, — už sapną Valdovo sapnuotą,
Į puotą, — šio krašto dievaičiai-dievai,
Į puotą, — deivės, dvasios ir fėjos,
Į puotą, — šventieji Panerio miškai.

Į puotą, — į puotą gert midų putotą
Drąsieji karžygiai, garbingi svečiai,
Lai veržias akordais daina iš krūtinių, —
Kalusykis tu, žeme, klausikit, dangau ir dievai.

Bernardas Naujalis — "Vilniaus Metai"

Maskva. — Gruodžio 23 300 žydų pasiuntė Sovietų prezidentui Podgorny prašymą, paleisti iš kalėjimų ir koncentracijų stovyklų 40 žydų, tarp kurių yra žymių veikėjų.

Darwin, Australija. — Gruodžio 25 ciklonas Tracy, 175 mylių smarkumu, nusiaubė šį Australijos šiaurinį miestą. Žuvo kelios dešimtys gyventojų, benamių paliko apie 20,000.

Lietuvių veterinarijos gydytojų draugijos nariai, minint draugijos atkūrimo išeivijoje 1 metų sukaktį, Chicagoje, Jaunimo centre gruodžio 7. Iš k. dr. L. Kriaučeliūnas, dr. J. Gliaudelis, dr. R. Giniotis, dr. P. Tunkūnas, dr. A. Kurgonas, dr. L. Gaudušas, dr. P. Švarcas, dr. A. Grigaliūnas, dr. A. Brizgys, dr. B. Leparskas, dr. K. Latoža, dr. Pr. Jaras, dr. A. Delertas, dr. K. Karnauskas, dr. V. Bagdonas, dr. K. Avižienis, dr. St. Stirbys, dr. A. Maciulis, dr. St. Jankauskas, dr. A. Dabrila. Nuotr. P. Maletos

NAUJI LEIDINIAI

ATSIŲSTA PAMINĖTI

Laivas, religinio ir tautinio gyvenimo mėnesinis žurnalas. 1974 m., Nr. 12. Leidžia Marijonų vienuolija. Adresas: 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629. Redaguoja kun. J. Vaškas, MIC.

"Šaltinis", tikybinės ir tautinės minties žurnalas; išeina kas antras mėnuo. 1974 m., Nr. 5. Leidžia šv. Kazimiero Sąjunga ir Marijonai. Adresas: 16 Ilound Rd., West Bridgford, Nottingham, NG2 6AH, England.

"Sietynas", suaugusių žmonių žurnalas; išeina tris kartus per metus. Nr. 1, 1974 m. rudeo. Leidžia "Rūtos" leidykla, 393 Charlton Ave., West Hamilton, Ont. L8P 2E6, Canada.

"Vytis", Lietuvos Vyčių organas. 1974 m. gruodžio mėn., Nr. 10. Redaguoja Loretta I. STukas, 1467 Force Drive, Mountainside, N.J. 07092; administracijos adresas: 2524 W. 45th Str., Chicago, Ill. 60632.

"Šv. Pranciškaus Varpelis", mėnesinis religinio-patriotinio turinio žurnalas; 1974 m. gruodžio mėn., Nr. 10. Leidžia pranciškonai, Kennebunkport, Me. 04046. REdaguoja T. Viktoras Gidžiūnas, OFM; administratorius T. Steponas Ropolas, OFM, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

"Laiškai Lietuviams". Tėvų Jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros mėnesinis žurnalas. 1974 m. gruodžio mėn., Nr. 12. Redaguoja T. Juozas Vaišnys, SJ. Adresas: 2345 W. 56th Str., Chicago, Ill. 60636.

"Ateitis", Liet. katalikiško jaunimo žurnalas, 1974 m. rugsėjo mėn. Nr. 7. Leidžia Moksleivių Ateitininkų Sąjunga. Administracijos adresas: 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, Ill., 60629.

"Eglutė", lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. 1974 m. gruodis. Leidžia Nekaltai pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, Conn. 06260.

*

ITALIJA

Lietuvių Dienos kun. Stasio Eremino iniciatyva spalio 19-20 buvo surengtos Domodossolos mieste, šiaurinėje Italijoje prie Šveicarijos sienos. Programą atliko Joanos Stasiulienės vadovaujamas "Vilties" ansamblis, kurį sudaro šveicarų jaunimas, atvykęs iš ZUERICHO. Per dvi dienas šio miesto gyventojams buvo surengti 4 koncertai. Be tautinių šokių, koncertuose skambėjo ir mūsų dainos, kurias lietuvių kalba atliko šveicaras baritonas Otto Linsi ir Domodossolos miesto polifoninis choras. Dainas ir šokius koncerto dalyviams italams aiškino LD organizatorius kun. S. Ereminas, o su Lietuvos istorija bei jos dabartine būkle juos supažindino iš Romos atvykęs Stasys Lozoraitis, jn. Vietinėje kapucinų bažnyčioje Mišias už Lietuvą atnašavo šv. Kazimiero lietuvių kolegijos rektorius prel. Ladas Tulaba, savo pamoksle italams priminęs dabartinius Lietuvos Katalikų Bendrijos kryžiaus kelius sovietinėje vergijoje. Giesme "Marija, Marija" sugiedojo italų polifinis choras. Prieš pamaldas LD rengėjus ir šventėje dalyvavusius lietuvius priėmė Domodossolos miesto burmistras su savivaldybės nariais. Lietuvių vardu jiems padėkojo S. Lozoraitis, jn. Savo žodyje burmistras džiaugėsi, kad Lietuvių Dienos šio miesto gyventojus supažindino su Lietuva, lietuvių tautos siekiais.

T. Ž.

Nicosia, Kipras. — Gruodžio 7 Kipro salos sostinėn sugrįžo arkiv. Makarios, kurį keli mėnesiai atgal nuvertė karinė Graikijos vyriausybė. Makarios tikisi sutvarkyti Kipro reikalus, tik nežinia, kaip dėl salos ateities pavyks susitarti su turkais.

LRKSA Direktorių Taryba ir konstitucinės komisijos

Dvasios vadas: Prel. Jonas F. Baltusevičius-Boll, 416 E. South Str., Wilkes Barre, Pa. 18702.

Prezidentas: adv. Thomas E. Mack, 11 West Union Str., Wilkes Barre, Pa. 18702.

Vicepreziidentė: Alvera Balanda, 72 Chipman str., Waterbury, Conn. 06708.

Sekretorius: Pranas J. Katilius, 1059 Blair ave., Scranton, Pa. 18508.

Iždininkė: Leokadija Donarovich, 37 Eldon Ave., Lansdowne, Pa. 19050.

Iždo Globėjai: Dr. Vladas Šimaitis, 2951 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Mrs. A. Yucius, 52 Shady Dr., W. Pittsburgh, Pa. 15228.

Dr. Dvotėjas: Dr. Albert J. Valibus, 136 E. Bennett str., Kingston, Pa. 18704.

Direktoriai: Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421.

Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw ave., Chicgo, Ill. 60629.

Vytautas Paulauskas, 133 Cherry Str., Plymouth, Pa. 18651.

Egzekutyvis direktorius: Prel. J. F. Baltusevičius, P. O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes Barre, Pa. 18703.

Redaktorius: Matas Zujus, P. O. Box 32 (71-73 So. Washington str.), Wilkes Barre, Pa. 18703.

Konstitucinės komisijos:

Labdarybės komisija:

Marijona Šrupšienė, 6733 S. Campbell ave., Chicago, Ill. 60629.

Julė Salasevičienė, 19191 Lakeshore Blvd., Cleveland, Ohio 44119.

Rosalia, Kižis, 134 Church Str., Pittston, Pa. 18740.

Spaudos-Informacijos komisija:

Komp. Aleksandras J. Aleksis, The Elton, 30 West Main, Str., Waterbury, Conn. 06702.

Joan Baranosky, 106 W. Brady Str., Wyoming, Pa. 18644.

Matas Zujus, 31 Dexter Str., Wilkes Barre, Pa. 18702.

Statutų komisija:

Ona Bernotaitytė, 344 Battle ave., Exeter Boro, Pa. 18643.

Pranciška Katilienė, 1059 Blair Ave., Scranton, Pa. 18508.

Agnes Comitz, 46 W. Hartford Str., Ashley, Pa. 18706.

Teismo komisija:

Ona Barkauskienė, 62 Lawlor Str., Waterbury, Conn. 06708.

Elena Karašauskienė, 13 Garnahan Ave., Lyndwood-Wilkes Barre, P.A. 18702.

Verna Radzevičiūtė, 269 Vine str., Plymouth, Pa. 18651.

Jaunimo komisija:

Mrs. Lorraine Yucius, 52 Shady Dr., W. Pittsburgh, Pa. 15228.

Danguolė Ražutytė, 3767 Aloha, Los Angeles, Calif. 90027.

Mary Donarovich, 37 Eldon Ave., Lansdowne, Pa. 19050.

Dėl savo ir artimųjų protekcijos drauskitės Katalikų Susivienijime, kurs pasiūlo tikrą ir saugią apdraudą dėl pilnamečių ir jaunamečių. Apsidraudimas visiem reikalingas.

Telegrama Kissingeriui dėl Jurgutienės

Valstybės sekretoriui dr. H. Kissingeriui Amerikos Lietuvių Taryba pasiuntė telegramą, prašydama Marijai Jurgutienei padėti gauti Sovietų Sąjungos vizą vykti pas savo vyrą į JAV. Tos telegramos nuorašai buvo nusiųsti eilei Washingtono žmonių.

Atstovų rūmų narys Fr. Annunzio atsiliepdamas į tai atsiuntė Altos pirm. dr. K. Bobeliui raštą, padėkodamas už tą informaciją, kuri jam svarbi, nes jis kovoja prieš teikimą Sovietų Sąjungai privilegijų ir kreditų prekyboje, kol Sovietai nesutiks suteikti savo piliečiams teisės išvykti. "Būkite tikri, — rašo kongresmanas Annunzio, — kad aš ir toliau darysiu viską, kas tik yra mano valdžioje, reikalaudamas, kad Sovietų Sąjunga pradėtų laikytis pagrindinių žmoniško padorumo dėsnių".

VENECUELA

Venecuelos Lietuvių Katalikų Kamitetas lapkričio 15 d. išleido "Gairės" 1 nr. Naujasis laikraštėlis, spausdinamas rotatorium, bus mėnesinis informacinis leidinys. Leidėju ir atsakinguoju redaktorium pasirašo kun. A. Perkumas, SDB, Venecuelos lietuvių katalikų misijos vadovas; redaktorium J. Kukanauza. Pastarasis taipgi yra ir minėto katalikų komiteto pirmininkas.

Venecuelos Lietuvių Katalikų Komiteto naująją valdybą, sudaro: pirm. J. Kukanauza, vicepirm. p. Gutauskienė, vicepirm. P. Kriščiūnas, ižd. dr. P. Dambrava ir sekr. A. Žalnieriūnaitė. Nutarta įsijungti į Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendriją, šį uždavinį pavedant pirm. J. Kukanauzai. Komitetą globoja lietuvių kapelionas ir dvasios vadas kun. A. Perkumas.

T. Ž.

"AM. LIETUVIŲ TARYBA"

(Lithuanian American Council)

Parašė buvęs ilgametis A.L.T. pirmininkas, ilgametis LRK SA prezidentas, buvęs dienraščio "Draugo" redaktorius LEONARDAS SIMUTIS.

Knygoje rašoma apie organizuotos Amerikos lietuvių visuomenės 30 metų (1940-1970) veikią Lietuvai išlaisvinti. Knyga gausiai iliustruota veikalų nuotraukomis.

500 puslapių, kietais viršeliais.

Kaina 10 dol. Pelnas tarybos išdui tolesnei laisvinimo akcijai remti.

Norintys knygą įsigyti, kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

GARSAS • Lithuanian U.S. Alliance of America

English Section

ONE DAY TO THE LIFE OF SIMAS KUDIRKA

Ever since his landing in America on Nov. 5, Simas Kudirka has been busy making speeches and giving press conferences in different parts of the country, and his schedule is filled for the next three months. On December 10, the Human Rights Day, he participated in a big rally in Toronto. Three days later he was on his way to California, via Detroit. But on December 12, Simas Kudirka was in Washington, D.C.

This date marked a highlight in Simas Kudirka's life as an American, for on this day, the Capital of these United States paid a tribute to him. Already at 10:00 AM he had an appointment with Senator Jackson, to discuss the amendment to the U.S.-Soviet trade bill. At 12 noon, Senator Javits hosted a luncheon in his honor, with the Paegle and Kezys families as guests besides the Kudirka family. From 2:00-4:00 PM Senators Buckley, Percy and Congressman Hanrahan sponsored a reception for our Simas at the Capitol. How much times have changed, could be noticed at the moment when Congressman Hanrahan presented Simas Kudirka with a silver plate engraved with the American Eagle, and 30 Senators and Congressmen applauded and some Latvians present whispered to each other, what a far cry from the IRO times back in the DP camps, when we used to present our wooden plates to the dignitaries from overseas . . .

At 4:00 PM Simas Kudirka gave a press conference at the Old Senate building and all three international news services - ap, upi and Reuters were present, and nice long articles appeared the next day in the **Washington Post**, the **Baltimore Sun**, et al. Afterwards Simas Kudirka and his family visited the Lithuanian Legalion where Dr. and Mrs. Kajeckas, the Lithuanian Charge d'Affaires, held a reception in his honor. And then it was time to drive to the Latvian Center in Rockville, Md., where the Balts of the area held a tribute to Simas Kudirka. It was organized by the Joint Baltic Committee, with Dr. John Genys, president, giving the opening address, Simas and his family being escorted to the stage by an honor guard, Miss Astra Minich interpreting for Simas, and Miss Rūta Svilpė conducting a short program of Lithuanian and Latvian dances and folk music.

During the short span of six weeks Simas Kudirka has developed into a powerful speaker. Wherever he goes, he states that his full energies will be used to expose the Soviet government's cruel and inhuman treatment of all its people, and, in particular, to give eveidence of the hidden attrocities perpetrated on political prisoners in Soviet concentration camps. "We in the Wetern democracies have to demand with all means available that the Soviets open up their closed society, that they open concentration camps to international inspection, and also call for investigations of the murders of millions of innocent people who are now buried in large and unmarked graves throughout the Soviet Union", he says.

If every day in Simas Kudirka's life is like the one in Washington, D.C., we must congratulate him for the excellent job he's doing but we must also pray that his health and his energy holds out. For on that day, December 12, notwithstanding all the parties, receptions, luncheons and tributes in his honor, the first time Simas Kudirka had a chance to sit down and have a real meal, was at 10:00 PM.

It is estimated that more than 100,000 people participated in the initial protests, including demonstrations, signing of petitions, writing of letters etc. in behalf of Simas Kudirka. The list includes the more than 100 cosponsors of the H. Con. Res. 420, 421, 422, 436, 453, 600 introduced by Hon. R. Hanrahan and the many senators cosponsoring the S. Con. Res. 66 introduced by sen. Percy. On one occasion President Ford informed Congressman Hanrahan that he had talked with Brezhnev and had personally intervened on Kudirka's behalf.

BATUN

THE NEW POWER IN AMERICAN POLITICS AND CULTURE

by. Dr. Michael Novak

(Following is the text of remarks delivered by Dr. Novak, national known spokesman for the "new ethnicity", and associate director of the Rockefeller Foundation in New York, and author of **The Rise of the Unmeltable Ethnics.** *Dr. Novak spoke at General Session III, Sept. 24, during the NFCA convention in Las Vegas. —* EDITOR)

The idea of Fraternity is the oldest and deepest desire of the public of this land — the idea that all men and women are equal, cooperative, mutually supporting; the idea that ours should be not a government of coercion and force, but, rather, a commonwealth of generous persons and vigilant citizens.

The fraternal organizations represented by this Congress spring from two of the greatest sources of political and cultural power in the nation. One of these sources has been called Protestant "middle America", here represented by the great Baptist, Methodist, Lutheran and other fraternal societies of the nation's heartland. The other source has been called "white ethnic America" — that is, all those descendants of the millions of immigrants, especially those of southern and eastern Europe, who came to this continent beginning about 100 years ago, in the greatest migration in human history.

These two great groups — the "middle Americans" (largely Protestants) and the "ethnics" (largely Catholic and Orthodox) — are often not well represented in the national media . . . on the television news, in the movies, in the national magazines and newspapers.

The ethnics, in particular, are under-represented in positions of decision-making power in almost every sector of American life: in education, in finance, in corporations, in the great law firms, in foundations, in the highest ranks of the civil service and the military, among college presidents and deans.

Immigrant History, Culture Ignored

The languages of the European immigrants are seldom taught in American schools; the cultures of our great-grandparents are seldom studied. Even the actual history of the immigrants — who they were, why they came, what they endured, what they resisted — has been proportionally neglected, and told by other than the immigrants themselves. Far from being the great subject of numerous movies, plays, television shows and books, this great traumatic immigration has been treated to cultural amnesia.

Related to the story of America, planning for the bicentennial is already on the old, established bias for interpreting America — N.E.T. is going to produce a great series on the life of Abigail Adams. Abigail Adams does not represent the history of most of us in this room, or in this nation.

This second centennial marks "the rise of the unmeltable ethnics". In recent years for the first time, the great symbols of national integrity bore names like Sirica, Jaworski, Rodino and Prepengl. The "rise of the ethnic women" is expressed in the careers of Ella Grasso, Mary Ann Krupsak and Barbara Mikulski. And all across America, young scholars, writers and community organizers are beginning to rediscover their own past, and to shape their own future.

What we desperately need, we ethnics, is a national organization to watch out for our cultural interests — to see to it that cinema, television, radio, the magazines and the newspapers reflect our own reality; to raise funds for the support of archives, libraries and research facilities that might unlock the doors to our own history and future; to see to it that the public funds of the states and the state governments are used, proportionally, to teach the languages, history, culture and present situation of the native lands whence we sprung; to find funds for the singers, musicians, dancers, artists and writers who keep alive in the United States and Canada connections of art and inteligence with cultures overseas.

Need for Lobbyists in Washington

There is a "black caucus" in the Congress of the United States. We need a "white ethnic caucus!' in the Congress of the United States. We need some full-time lobbyists. We believe in cooperation and coalition, not in isolation or division. We must work together.

We need a social policy study group, to examine how every piece of federal or state legislation affects the neighborhoods, suburbs and rural areas where our brothers and sisters live. We have had enough of "urban development" — which enriches local bankers and realtors and promoters, but destroys the neighborhoods and the communities our grandparents built.

On every level — cultural, economic, historical, political — we need fresh thinking. We need research. And we need action. For too long we have depended on others, trusted others. Consistently, we have been taken advantage of and shortchanged.

It is time for "the rise of the unmeltable ethnics" — and perhaps a national fund — to organize a major effort of research, policy formulation and action. Now is the time for fraternal organizations to become more activist — to observe what is happening around them, to make intelligent judgements, and to act for a better future for all Americans.

I urge you not to leave this 88th Annual Meeting without setting in motion a national action committee to bring "ethnic Americans" more fully into the very center of national discussion and national decision-making.

(The Fraternal Monitor, Nov., 1974)

RUES AND SKYSCRAPERS

Where dusty road went by the cross
Through fields of rustling, floating rye;
Where roofs of straw bore heavy moss,
And yards were marked with wellsweeps high;

Where apple tree was dressed as bride,
And whispered to by courtly bee,
Where skies were fresh and good and wide
When land of peasants brought up me;

Where nightingales filled dawning's air
And dahlias by windows grew;
Fair maidens braided linen hair
And topped it with a wreath of rue;

That is the country which I knew
And left to cross a great deep sea,
Wherefrom I brought a branch of rue
And memory of spring and bee.

I passed a Statue with a Light
And into a vairy land I went;
Skyscrapers blocked my path and sight
With clamor, smoke and flash and scent.

Strange land and people and of tongue,
New customs and ideas, thoughts;
Rough hands grasped tight, and fiercely swung
And pushed and tossed, but hope was naught . . .

I thought my heart would die alone
In such vast crowds, through thousands of miles,
Withered as rue, when worn and thrown
Together with the camomiles . . .

But freedom rang, until my heart
Through Freedom's joy was born anew.
Skyscrapers wall was to dispart
And let me in with branch of rue.

Arėjas Vitkauskas

Mother: "Let your brother have the sled half the time".

Tommy: "But, Mother, I do! I have it going down the hill and he has it comming up".

"Amid a multitude of projects, no plan is devised.

— Public Syrus

"VYTAUTAS THE GREAT"

Kan J. B. Končiaus angliškai parašytas istorinis veikalas apie Lietuvos didingą ir garbingą praeitį 14 ir 15 Šimtmečiuose. Tinka ši gimnazijoms lietuviams ir kitataučiams. 202 psl.

KAINA: minkštais viršeliais — $2.00.

Užsisakant adresuokite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 82 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works.

That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4¾% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan.

A public service of this publication and The Advertising Council.

"CERTIFICATE OF APPRECIATION" TO MONSIGNOR JONAS BALKUNAS

New York City's "Certificate of Appreciation", signed by Mayor Abraham D. Beame, was presented to Monsignor Jonas Balkūnas, P.A., by Ambassador Angier Biddle Duke, Commissioner of Civic Affairs and Public Events. The news release pertaining to the event gave a brief biography of Msgr. Balkūnas stating he was "famed for his worldwide work on behalf of war orphans and displaced persons. . . . instrumental in aiding thousands of suffering and helpless people, young and old . . . a founder of the United Lithuanian Relief Committee (BALF) . . . dedication to his community as pastor of Maspeth's Transfiguration Church . . ." Present at the Department of Civic Affairs to congratulate their Knights of Lithuania compatriot were Peter Wytenus, Helen V. Kulber and Joseph Boley. At right is A.J. Varnas, Intercommunity Advisory Council of New York City. Msgr. Balkūnas also has been elected the first Honorary President of United Baltic Appeal — Baltic Appeal to the United Nations (BATUN). Mr. Wytenus and Mrs. Helen Kulber are BATUN board members.

Born in Pennsylvania, Monsignor Balkūnas went to Lithuania as a youngster. He attended secondary and theological schools in that country, returning to the United States in 1922, where he completed his graduate work and became Pastor of the Lithuanian parish in Maspeth, L.I. in 1933.

Helen V. Kulber

HUNGER STRIKE TO PROTEST RELIGIOUS PERSECUTION IN LITHUANIA

Vaclovas Sevrukas, a 34 year old Lithuanian dissident who calls himself a Marxist and an atheist, recently ended a hunger strike which he had held for 29 days in an attempt to draw attention to the persecution of religion in Lithuania. Active in Soviet dissident circles, Mr. Sevrukas was allowed to emigrate from the Soviet Union in May of this year. He arrived in New York via Rome where he started his hunger strike on November 12.

The story of Sevrukas' life reads like an opera libretto. Born on March 17, 1940 in Leningrad, Mr. Sevrukas was brought up speaking Russian, although his heritage is Lithuanian. His Lithuanian ancestors were exiled to Siberia during the tsarist rule. His father Leon could not speak Lithuanin but, because of his background, he had to fight in the Lithuanian division of the Red Army during World War II. After the war, Leon Sevrukas and his family remained in Vilnius, the capital of Lithuania.

As a youth, Vaclovas attended the Suvorov Military Academy. He learned to speak Lithuanian at the age of 21. Swiftly distinguishing himself, he was elected Komsomol organizer of his sub-unit. The Russian language **Chronicle of Current Events** (Moscow, No. 15, August 31, 1970) described his first major clash with the Soviet system — for a report which deviated from the established procedure. Further confrontations with the Soviet authorities followed. He was expelled from the Vilnius university and then denied permission to enter a teachers training program. However, he eventually succeded in obtaining a university degree and became a teacher of Marxist ideology at a Leningrad institute. Sevrukas then established contact with the editors of the Moscow-based underground **Chronicle of Current Events** and, with some friends, began to read, distribute and print **Samizdat** literature. In Lithuania, he bagan distributing Lithuanian-language periodicals published in the United States. For his underground activities he was tried under Article 68 of the Lithuanian Criminal Code and placed in an insane asylum following almost eleven months of interrogation. The medical diagnosis establishing that Sevrukas was of unsound mind contains one priceless observation: Sevrukas, it is stated, has a "mania for Marxism and search of truth".

On December 5, the Soviet Constitution Day, a group of Soviet dissidents recently arrived in the United States, joined Vaclovas Sevrukas in a demonstration in front of the UN. Among the group was Simas Kudirka, Yury Shtein, Boris Shragen, prof. Sergej Mjuge, and others. They wished to express solidarity with the dissidents in the Soviet Union who since 1965 have demonstrated in Pushkin Square in Moscow an this date with a minute of silence in front of the flag-bedecked Soviet Mission to the UN with their placards that said: "Honor your Constitution".

BATUN

Marlborough's žodynas

LITHUANIAN SELF-TAUGHT PARUOŠTAS

M. Varkalaitė-Šukienė

Knyga pritaikyta mokantiems anglikai ir norintiems mokytis lietuviškai. Apima rūpestingai parinktus žodžius posakius ir pokalbius su fonetiniu anglų kalbos žiarimu.

Kaina $2.00

Užsisakant kreipkitės į "Garsą" administraciją:

P.O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703.

TODAY'S MARTYRS

The Calvary of The Bishops, Priests and People During the First and Second Soviet Occupations of Lithuania, book in Lithuanian, (Lithuanian Catholic Religious Aid, 10.00); facts from secret documents never published before; arrests, killings, Siberian deportations. Though Lithuanians clung to pagan beliefs for the longest time in Europe, they cling tenaciously to Roman Catholicism today — they call Lithuania Mary's Land, where 2424 kilometers (5 eights of a mile) had 3234 roadside crosses (in Plunge district 800 kilometers had 2 or 3 crosses or "chapel" poles in each kilometer).

Arėjas Vitkauskas

"Reckon the days in which you have not been angry. I used to be angry every day; now every other day; then every third and fourth day; and if you miss it so long as thirty days, offer a sacrifice of thanksgiving to God" — **Epictetus**

SHRINE GETS STAY OF EXECUTION

Concilman, donations forestall its removal

Long Island, N.Y. — The 10-year-old twice-desecrated Lithuanian Wayside Shrine in Flushing Meadows-Corona Park has received temporary repairs and an apparent new lease on life.

The 30-foot high wood and concrete monument, a replica of shrines found in Lithuania before their destruction at the hands of the Communists, was again vandalized in the park's Garden of Meditation.

The attack left the perpendicular statue leaning at virtually a 45-degree angle which prompted city officials to call for its removal as a "serious hazard".

But Peter C. Wytenus of Ridgewood, chairman of the shrine committee, said a Queens councilman came to the group's aid.

Wytenus said Councilman Walter Ward of Howard Beach, chairman of the Parks, Recreation and Cultural Affairs Committee, asked the Parks Department to grant the group a two-week delay so it could restore the shrine.

Wytenus said work already has begun on refurbishing the monument, which now stands erect. He also said engineers have drawn plans for shoring up the statue's concrete base and reinforcing it with large steel plates.

Repair funds, he said, have been donated by Lithuanian-Americans from throughout Long Island and other sections of the country.

The statue was erected in the park before the opening of the 1964-65 World's Fair. Wytenus said the munument symbolizes the hope that Lithuania and other Baltic states will some day be free of Communist domination.

(Long Island Press)

PEASANTS WISDOM

Lithuanian peasant saying, "Ish didelio rashto isheyo ish kashto", ("To great learning ended in nonsense"), applies to learned professof Michael Parenti (who believes in "popular devotion among the masses" to Stalin, and discounts any "horrors of slave labor camps", etc.), whose book, "The Anticommunist Impulse", (Random House, New York), mocks American "obsession with anti-communist" by quoting suitable and unsuitable sources to "prove" communist "sincerity" whenever they change their world conquest tactics by proclaiming "coexistence", "friendship", and any other grandiloquencies. (Dear professor! I'ts easy, in American freedom of expression and wellbeing, to be an apologist for things not experienced on own hide; Lithuanian peasants, (they're just an example of many other victims in Europe!), forced to half hungry work in country's collective farms today, remember when before grasping tight control there, Communists proclaimed as "enemies of the people" anyone who "spread rumours" that this over 80% individual country ever will have collective farm . . .).

Arėjas Vitkauskas

LITHUANIAN CULTURE REVIVED

Vilnius. — "We are a small country", the young Lithuanian intellectual said, "and we are surrounded by great powers. We could never survive alone. At least we can say we have a culture".

The bittersweet judgement is often heard in the Soviet Balties, the three little states on Russia's western fringe that were absorbed by the USSR 34 years ago after a brief period of independence between the two World Wars.

The United States still does not recognize Soviet authority over the Baltic states. That policy was reaffirmed by the Ford Administration on Aug. 17.

But the passage of time has made the Kremlin leadership an established fact here in Lithuania and the neighboring states of Latvia and Estonia, but the national pride of these ancient people finds expression in a resurgent interest in local culture.

Graduates of the 400-year-old Vilnius University say, study of Lithuanian language and literature is so popular that it is hard for some students to find jobs in the field.

Traditional folk singing has evolved into an elaborate festtival which is such an event that, 13 months in advance, active preparations are being made.

And Batik works by Lithuanian artists, perhaps the best outside Asia, are again in great demand.

New Opera Hall

In the center of Vilnius, on the banks of the quiet Neris River, stands a handsome new opera hall that experts here hope will rank among the finest in the world. Lithuania's most talented architect designed the imposing yet graceful structure, and local workmen spent nine years building it.

"We have insisted on the very best of everything", a Lithuanian official said. So to supplement metals, marbles and woods available in the republic, special materials and technical expertise have been imported from abroad. In all, the theater will cost $6 million, a good part of it paid from Lithuania's own reserve of Western currency.

A visitor quickly senses that this building means more to Lithuanians than just a new opera hall.

But it is not only in the arts and letters that Lithuania clings to its special style. The standard joke among Russians traveling to the Baltic is that they are going "West", and it is true that the ambience here bears the deep traces of hundreds of years in which Poland and — to the north — Germany and Sweden were the dominant influences.

Ardent Believers

Coffee shops and restaurants with secluded corners are the preference over the vast banquet rooms built by Russians. A care for craftsmanship survives in the shops that line Vilnius' treeshaded streets.

The Catholic Church once reigned supreme in Lithuania, and officials are willing to concede that half the "older generation" are still ardent believers.

The Lithuanians have even taken the basic Soviet plan for vast new residential areas and made it their own by varying building sizes to relieve what they call the "usual monotony". Designers have added woodwork wherever the prefabricated slabs of concrete permit.

Landscaping is considered a top priority. Last year a district called Lazdynai, where 42,000 people live, received the Lenin Prize as the best new region in the Soviet Union.

In short, Lithuania has an identity of its own — its language, music, art, architecture, in some ways a pattern of living.

But at the same time there is no mistaking Soviet hegemony over this land — the ever-present recognition that a line exists that cannot be crossed.

Philadelphia Inquirer, Nov. 28, 1974)

KINGSTON MAN SELECTED FOR OPERA PERFORMANCE

Kingston, Pa. Stanlei Yukunis sang in the annual mid-year performances of opera scenes presented in Philadelphia by the Temple University Opera Theatre last Tuesday and Wednesday.

The performances are at 7:30 p.m. in Thomas Hall, Norris and Watts Streets, on the Temple campus.

The son of Mr. and Mrs. Stanley Yukunis, 47 West Union Street, he is a graduate of Wyoming Valley West High School and holds a bachelor of arts degree in music from Wilkes College. He is in his second year in Temple's graduate music program, majoring in opera and also sings with the Combined Choirs and the Temple Baroque Ensemble.

He sang the role of Dr. Cajus in a scene from Verdi's opera "Falstaff", and appears with a small chorus in a scene from Benjamin Britten's "The Rape of Lucretia".

Major roles

Yukunis has had major singing roles in Temple's Opera Theater in the past two years. He sang the lead role of the Devil in the 1973 production of "The Devil and Daniel Webster", and the role of Parpignol in "La Boheme" in April of this year. In 1973 December's Opera Scenes performance he sang the role of Pedrillo in the "Abduction from the Seraglio".

(Sunday Independent, Dec. 10, Wilkes-Barre, Pa.)

ADDRESSES

One of periodicals from Lithuania, before the Russian occupation, used to arrive to me to Chicago's So. Sacramento Street. Being a religious publication (in avery Catholic country), they always wrote "Šv. Sacramento Street", which would be "Holy Sacrament Street" . . . Publications from the U.S.A., before I left Lithuania — from capital city Kaunas, used to be addressed to: "Kansas, Lithuania".

Arėjas Vitkauskas

Doctor: "Why do you have 93B7233 tatooed on your backside?"

Patient: "That's no tatoo, Doc. That's where my wife hit me with the car while I was holding the garage door open for her".

Mother: "Johnny, what are you doing?"

Johnny: "Nothing much, Mom. With you and God and Santa Claus watching all the time, there's not much I can do!"

Why should you join the Payroll Savings Plan now? Maybe you'll find out later.

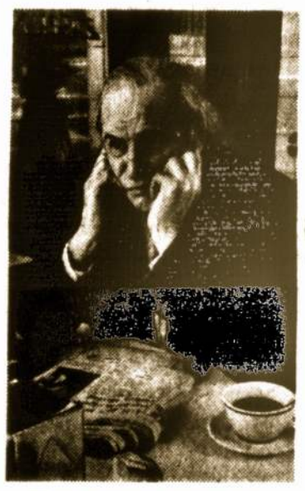

The future can be too late for saving. So if you want security, you'd better start today.

The Payroll Savings Plan makes it easy. Because an amount you choose is automatically set aside from each paycheck to buy U.S. Savings Bonds. That way, your savings build, year after year.

So start today. Because tomorrow, today will be yesterday.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4½% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America.

Join the Payroll Savings Plan.

A public service of this publication and The Advertising Council

LIETUVIŲ KALBOS VADOVAS

"INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN"

Tai didelė ir plati lietuvių-anglų kalbos gramatika, paruošta kalbininkų — Leonardo Dambriūno, Antano Klimo ir William R. Schmalstieg.

Gramatika tinka norintiems geriau išmokti lietuviškai ir angliškai. 40 pamokų su pratimais; platus žodynas. Vertimams, pasikalbėjimams ir pasiskaitymams pateikti rinktinių lietuvių rašytojų, poetų ir liaudies kūriniai.

Kaina $9.00.

Galima įsigyti "GARSO" administracijoje, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703.

Susivienijimo bičiuliai, remkite savo organizaciją, aiškindami kitiems jos kilnius darbus, nuopelnus mūsų visuomenei ir tautai, ir įrašydami naujus narius.

Ką rašo kiti laikraščiai

Pataria neužsidaryti tik savo kiaute

"Lietuviai Amerikos Vakaruose" 1974 m. Nr. II pataria lietuviams palaikyti glaudžius ryšius su įtakingais amerikiečiais, kurie gali padėti mums patiems. "L.A.V." rašo:

"Organizuojant didesnius parengimus, kaip L. Bendruomenės Dieną, ALT-os Vasario 16 d. minėjimą, Birželio įvykių minėjimus, vis tekdavo susidurti su grupe lietuvių, kurie pasipriešindavo prieš pakvietimą amerikiečių kalbėtojų. Jie šaukė: "Mums nereikia politikierių, mums nereikia balsų gaudytojų, mums nereikia tų, kurie tik pakalba ir išeina . . ."

Atsimenu, kai prieš aštuonis metus Lietuvių Dienoje, Culver City Veteranų salėje, buvo pakviestas kalbėti R. Reagen (vėliau išrinktas Kalif. gubernatorium), vidury jo kalbos keletas mūsų socialistų atsistojo ir demonstratyviai išėjo iš salės. Mums buvo nesmagu, o paskaitininkas to neužmiršo. Girdėjome nusiskundimų, kai kvietėme sen. Knowlandą, kongr. J. Rousellot, kongr. Anderson ir kt.

Pyktis imdavo, kai tie patys rėksniai, užkliuvus jų giminėms Vokietijoj, Australijoj ar Pietų Amerikoj konsulatuose, kreipdavosi į mus padėti, paprašyti kongresmanų pagalbos.

Kai Vasario 16 minėjimų proga kasmet šimtai kongresmanų, senatorių savo pareiškimus atspausdina Kongreso Rekorduose, tie patys rėksniai sako: "Kas mums iš to naudos, jie daro tai tik dėl savo naudos". Deja, mums tie pareiškimai labai svarbūs, nes Lietuvos okupantai mato, kad mes turime draugų Amerikos valdžioje. Tie "politikieriai", kongresmanai dažnai gali ir mums pasitarnauti. Štai pavyzdys su Simo Kudirkos šeimos įvykiu. Ar neturime būti dėkingi "politikieriams" — Amerikos kongresmanams, kad šiomis dienomis visa jo šeima atvyko į JAV-bes!

Nebūkime perdaug savo kiaute užsidarę, bendraukime su žinomais Amerikos veikėjais, su "politikieriais", dalyvaukime amerikiečių partijose, paremkime ir su mumis bendradarbiaujančius politikoje asmenis. Kai reikės, ir jie mums padės".

Masinių demonstracijų reikšmė

Savaitraštis "Tėviškės Žiburiai" priskiria didelę reikšmę masinėms demonstracijoms ir ragina lietuvius panaudoti jas ginant savo tautos reikalus:

"Mūsų visuomenėje yra gana daug tradicinio nerangumo. Jai išjudinti reikia kokio nors labai nepaprasto įvykio. Be to, joje glūdi savotiška gatvės baimė. Demonstracija yra išėjimas tarptautinėn viešumon, kur budi ir policijos akis. O lietuviai paprastai būna drąsūs tik savo kieme, savo namuose, savo salėse . . . Kai reikia išeiti platesnėn viešumon, daug kas nedrįsta, nes gatvė nebėra jam įprasta aplinka. Susirenka tiktai aktyvesnieji, drąsesnieji, kurie turi prabilti už visą masę. Be to, šiai masei trūksta įsisąmoninimo, kad demonstracija laisvame krašte yra labai svarbus ginklas. Masių rankose jis yra didžiai veiksmingas. Net ir mažos grupės, jei moka tuo ginklu meistriškai naudotis, gali daug laimėti. Mūsų išeivija didesniuose miestuose yra gana gausi. Jeigu ji dažniau išeitų į gatves didelėmis masėmis, galėtų laimėti daug dėmesio viešojoj opinijoj. Šioje srityje daugiau galėtų reikštis buvę kariai, šauliai, karo veteranai, skautai. Jų organizacijos mėgsta karinius paradus, yra įpratusios žygiuoti būriais. Jų nariai pirmoje eilėje turėtų patys dalyvauti demonstracijose ir kitus telkti. Tai būtų svarbesni sutelktiniai žygiai nei paradai savoje aplinkoje. Prie jų turėtų dėtis visa lietuviškoji visuomenė. Galimas dalykas, artimoje ateityje demonstracijos bus dar labai reikalingos. Šiuo metu vienas įvykis veja kitą. Visa išeivija turi budėti ir būti pasiruošus masiškai prabilti gatvėse ir tuo būdu ginti pavergtuosius savo brolius bei seses Lietuvoje".

IEŠKANTIEMS PASKAITININKŲ

Prie Amerikos Lietuvių Tarybos yra sudarytas kalbėtojų biuras, kurio nariai yra ypač pasiryžę amerikiečių visuomenę informuoti apie Lietuvos reikalus. Turintieji progos, galėtų kurį iš jų pasiūlyti amerikiečių grupėms. Bet daugelis iš jų, ypač artimesnėse Chicagai apylinkėse, galėtų kalbėti ir Vasario 16 proga.

Į tą kalbėtojų biurą įeina: A. Baliūnas, dr. G. Balukas, St. Balzekas, dr. K. Bobelis, dr. J. Boguta, kun. J. Borevičius, dr. M. Budrienė, dr. V. Damušis, dr. Z. Danilevičius, A.K. Grina, J. Jasaitytė, dr. J. Jerome, E. Juodvalkytė, kun. G. Kijauskas, M. Krauchunienė, N. Mickevičienė, V. Nakas, K.G. Oksas, Z.J. Petkus, kun. dr. J. Prunskis, M. Rudienė, inž. A. Rudis, St. Semėnienė, R. Staniūnas, L. Šalčiuvienė, dr. K. Šidlauskas, dr. L. Šimutis, kun. dr. K. Trimakas, dail. A. Urba, dr. J. Valaitis, muz. A. Vasaitis, adv. P. Žumbakis.

Jų adresus galima gauti Amerikos Lietuvių Tarybos būstinėje, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900.

ALT Informacija

Simą Kudirką gruodžio 12 Lietuvos atstovybėje Washingtone sveikina Lietuvos atstovas J. Kajeckas. Iš k. Washingtono LB pirm. dr. J. Genys, O. Kajeckienė, S. Kudirka, JAV LB Krašto valdybos vicepirm. Alg. Gečys, G. Kudirkienė, muzikas A. Jurgutis, Kudirkos motina M. Šulskienė ir J. Kajeckas.

BALZEKAS MUSEUM BANQUET HONORS SIMAS KUDIRKA

Chicago, Ill. — On Sunday, January 19, 1975, the Balzekas Museum of Lithuanian Culture's Annual Awards Banquet will be held in the Grand Ballroom of The Martinique, Evergreen Park, Illinois.

Simas Kudirka, the Lithuanian seaman who made worldwide headlines in November 1970, will receive the Museum's top honors as the American-Lithuanian of the Year.

Honorary Chairman of the affair is Mayor Richard J. Daley. Banquet Chairman is Mrs. Vytautas Dargis.

Proceeds from the banquet and the souvenir ad book will be shared two ways. The Museum will establish a scholarship fund for Kudirka's two children. The remainder will go towards a "Free Lithuania" wing of a proposed new museum building. Tickets are $25.00 each. Reservations will be limited. Anyone interested in attending are asked to please make their reservations as soon as possible by calling the Balzekas Museum, 847-2441, between 8:30 a.m. and 3:30 p.m.

"We are honored that Simas Kudirka and his family will be here for our Award Banquet" said Stanley Balzekas, Jr., President of the Balzekas Museum. "We expect this to be one of the most memorable events in our nine years of honoring outstanding men and women representing many fields".

Mrs. Alex M. Kezes is Souvenir Ad Book Chairman and Margi Mankus is Souvenir Ad Book Editor.

Reservations can also be made by writing to Mrs. Albert Aukers, 7157 South California, Chicago, Illinois 60629, Reservations Chairman.

Cocktails will be served at 5:00 p.m. and dinner will be served at 6:30 p.m.

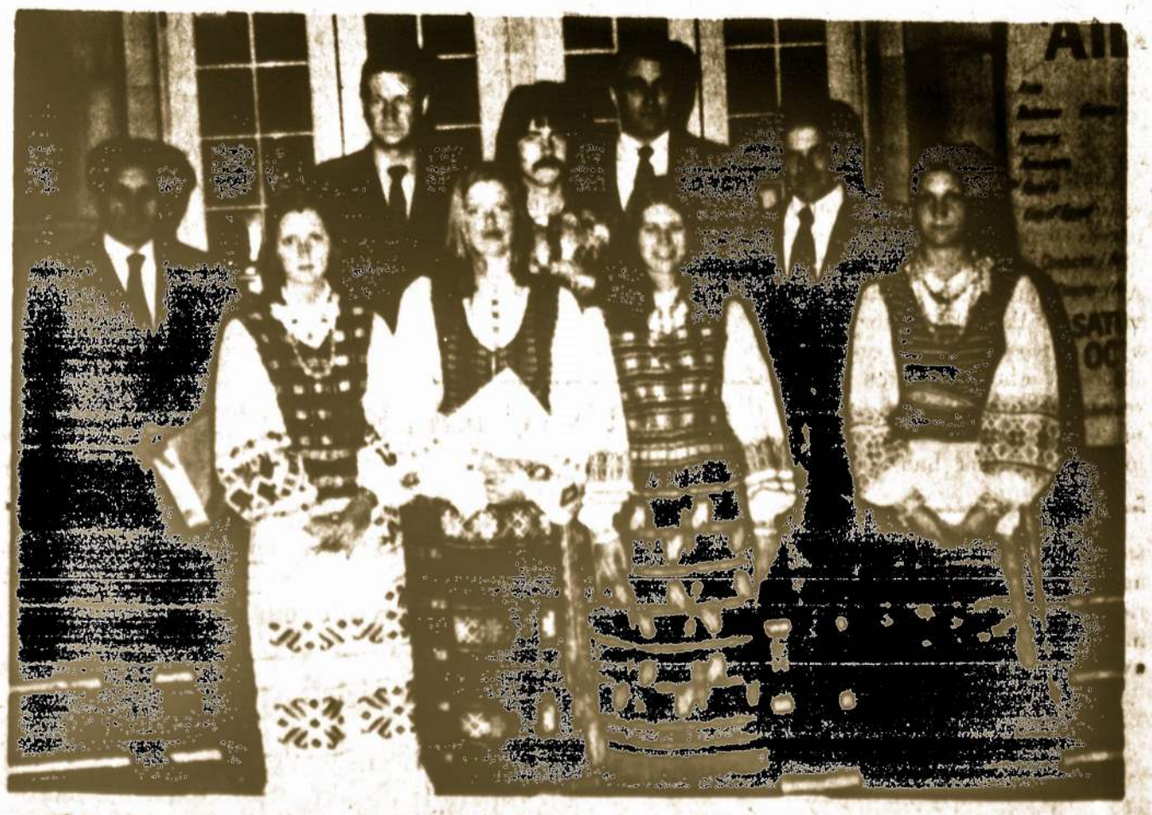

Baltiečiai spalio 10 demonstravo Hartforde (prie Bushnell teatro rūmų) prieš N. Zelandijos vyriausybę. Iš k. Vitutė Šliogerytė, Aldona Vitėnaitė, Bernotaitė, Sigita Banevičiūtė. (Lietuvaitės dalino ateiviam atsišaukimo lapelius), Pabaltiečių atstovai — iš kairės: protesto iniciatorius — Zigmas Strazdas, Mykolas Banevičius, jaunimo atstovas Vytas Tijūnėlis, L.B. apyl. pirm. Stepas Zabulis, estų atstovas Ylo Anson. Nuotr. Alfonso Dziko

BRITANIJA

Lietuvių Sodyboje posėdžiavusi D. Britanijos Lietuvių Sąjungos taryba nutarė: "1. Stiprinti ir remti maldos, mokslo, dainos šokių ir žodžio junginius, jaunimo grupes, pavienius visuomenininkus, mokslininkus, menininkus. 2. Tęsti, tobulinti ir ugdyti šio krašto tradicinius lietuviškos veiklos poreikius: lietuvišką spaudą, religines šventes, tautinius minėjimus, suvažiavimus, sąskrydžius, koncertus ir kitus tautiškai kultūrinius darbus — išeinant iš siaurų vienos organizacijos rėmų, bet visiems jungiantis prie lietuviškos veiklos poreikių pastangomis, laiku ir pinigais. 3. Kviesti į lietuviškos veiklos poreiškius draugiškus Lietuvai kitataučius, informuoti juos ir jų įstaigas apie lietuviškos veiklos poreiškių reikšmę". Suvažiavime R. Šova skaitė paskaitą "Lietuviškos veiklos ateitis", Vl. Dargis — "Vienybėje — galybė". **T. Ž.**

Komp. A. J. Aleksio sveikata gerėja

Waterbury, Conn. — Komp. Aleksandras J. Aleksis buvo paguldytas Waterbury Hospital gruodžio 19. Turėjo širdies operaciją gruodžio 22. Gerasis Dievas laimina ir jo sveikata gerėja. Yra vilčių neužilgo grįžti į namus.

Komp. Aleksis labai apgailestauja, kad nespėjo pasveikinti savo mielus draugus — bendradarbius su šv. Kalėdomis ir 1975 Naujaisiais Metais. Visiems jiems nuoširdžiai dėkoja už jam prisiųstus linkėjimus.

J.D. Adomaitis,
Lietuvių Radijo direkt.

Kongresmanas Fr. Annunzio gina pavergtųjų teises

Jungtinių Amerikos Valstybių kongreso narys Fr. Annunzio atsiuntė ALTai nuorašą savo kalbos, kurią jis pasakė kongrese.

Gindamas pavergtųjų teises, jis kalbėjo: "Sovietų Sąjunga reikalauja nepaprastai didelių mokesčių už mokymo išlaidas iš žydų, estų, lietuvių, latvių, ukrainiečių ir kitų, kurie tenori gyventi krašte, kokį patys pasirinks. Gal būt Sovietai yra įsitikinę, kad mes neleisime tam žmogaus teisių ir žmoniško padorumo laužymui stoti skersai kelio kviečių ir kitų dalykų prekybos sutartims, atnešančioms keletą dolerių, tačiau aš niekada nesutiksiu su tokia vyriausybės politika, kada išplėšiami pinigai už žmogaus laisvę".

Toliau kongresmanas Annunzio pabrėžė, kad "Sovietų Sąjunga tą pinigų išreikalavimo politiką išplėtė iki biauraus, nežmoniško kraštutinumo su savo tuo vadinamu švietimo mokesčiu, kuris vidutiniškai imant yra 18,000 dol. pagal pasiektą norinčiojo išemigruoti mokslo laipsnį. Valstybė, kuri iš žmonių taip plėšia pinigus, negali gauti atlyginimo padidinta prekyba, padidintu kreditu ar kitomis lengvatomis, surištomis su tarptautine prekyba ir finansavimu".

ALT Informacija

LRKSA MIRUSIEJI NARIAI

A.a. Antanas Kontrimas, buvęs 3 kp. pirmininkas, 217 Inslee Place, Elizabeth, N.J., mirė spalio 10, palaidotas iš šv. Petro ir Povilo bažnyčios Mt. Calvary kapinėse, Linden, N.J.

A.a. Frank Meistinek, 160 kp., 4027 S. Maplewood Ave., Chicago, Ill., mirė lapkričio 17, palaidotas lapkričio 21 šv. Kazimiero kapinėse.

A.a. Ona Jankelevičienė (Anna Puzas), 307 kp., 17808 East Park Drive, Cleveland, Ohio, mirė lapkričio 23, palaidota lapkričio 27 Calvary kapinėse.

A.a. Marija Aleksienė, 222 kp., 149 Powderly Str., Carbondale, Pa., mirė lapkričio 22.

A.a. Agota Šalnaitienė, 20 kp., 12003 Glenfield Str., Philadelphia, Pa., mirė gruodžio 1, palaidota gruodžio 4 Resurrection kapinėse, Bucks Co., Pa.

A.a. Konstancija Kolodzevičienė, 222 kp., 270 E. Main Str., Nanticoke, Pa., mirė gruodžio 3.

A.a. Liudvinas Surinienė (Lucy Shurnis), 822 N. Vine Str., Kewanee, Ill., mirė gruodžio 13, palaidota gruodžio 16 Mt. Olivet kapinėse.

A.a. Ona Križanauskienė, 222 kp., 9 Orchard Circle, Suffern, N.Y., mirė gruodžio 27, palaidota gruodžio 30 Pittstono šv. Kazimiero parapijos kapinėse.

A.a. Mrs. Kathryn Alex, 222 kp., 134 Gordon Ave., Carbondale, Pa., mirė gruodžio 27.

A.a. Alex Balukonis, 226 kp., 5 2nd Str., Beaver Meadows, Pa., mirė gruodžio 28.

A.a. Ona Karšpilienė, 90 kp., 427 Elizabeth, Str., Tamaqua, Pa., mirė gruodžio 30, palaidota sausio 2 šv. Petro ir Povilo parapijos kapinėse, Hazleton, Pa.

A.a. Alfonsas Valatkaitis, 85 kp., 5727 S. St. Louis Ave., Chicago, Ill., mirė gruodžio 26, palaidotas gruodžio 30 šv. Kazimiero kapinėse.

A.a. Ona Kukučionienė (Kook), 35 kp., 116 Louis Dr., McKees Rocks, Pa., mirė gruodžio 15.

•

— Sovietų Sąjunga išduoda naujus pasus sulaukusiems 16 metų amžiaus vidaus kelionėms. Bet apie 46 milijonai dirbančių kolektyviniuose dvaruose tokių dokumentų negauna. Jiems draudžiama apleisti valdiškus ūkius.

163 kp. valdyba 1975 metams

Chicago, Ill. Lietuvių Kat. Susivienijimo 163 kuopos metinis susirinkimas įvyko sekm., gruodžio 8 d., Šv. Marijos Gimimo parapijos salėj.

Šiems metams kuopos valdyba išrinkta šio sąstato: kun. Ant. Zakarauskas, kleb. — dvasios vadas; pirm. — Juozas Česna (perrinktas vienbalsiai); vicepirm. — Bronė Ukrienė (nauja); fin. sekr. — Antanas Balčytis (naujas), 6819 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629; užrašų sekr. — Albina Poškienė (perrinkta); ižd. — Juozas Paškevičius (naujas); iždo glob. — Augustinas Orentas ir Antanas Valys.

Susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio antrą sekmadienį. Nariai tada gali ir savo narystės mokesčius užsimokėti.

Juozas Česna — pirm.
Albina Poškienė — užs. sekr.

Detroit, Mich. — L.K. Susivienijimo 230 kuopos valdyba 1975 metais išrinkta tokio sąstato: Elizabeth Zubres — pirm.; J.P. Zimnickas — finansų sekretorius, 1902 Cabot, Detroit, Mich.; S.J. Wesley — iždininkas, Bertha Alex — užrašų sekretorė.

J.P.Ž.

Vandergrift, Pa. — L.K. Susivienijimo 133 kuopos valdybon išrinkti 1975 metams: Rose Derwinis — pirmininkė, Matilda Kukalis — vicepirm., Monica Urban — iždininkė, Peter Kibirsky — finansų sekretorius. Kuopos valdyba linki visiems nariams laimingų metų.

A.a. Amelija K. Matulienė, 103 kp., 169 Harwood Ave., Satellite Beach, Florida, mirė lapkričio 25, palaidota lapkričio 26 Holy Sepulchre kapinėse, Rochester, N.Y.

•

Maturin, Venezuela. — Gruodžio 22 lėktuvo katastrofoj žuvo visi keleiviai ir patarnautojai. Dauguma keleivių vyko pas šeimas praleisti Kalėdų ir Naujųjų Metų šventes.

Londonas. — Gruodžio 22 Anglijos ministerio pirmininko Heath namuose sprogo bomba. Ministerio tuo laiku nebuvo namie. Manoma, kad tai yra airių respublikonų partizanų darbas.

Olean, N.Y. — Gruodžio 30 autoritetai suėmė 17 metų jaunuolį, kuris pro aukštesniosios mokyklos langą nukovė du asmenis, kitus 7 sužeidė.

Lietuviškų valgių mėgėjams

Juzės Daužvardienės paruošta knyga anglų kalba

Popular Lithuanian Recipes
Penktoji laida

Kaina (su persiuntimo išlaidomis) $3.25

Galima įsigyti "Garso" administracijoj, P.O. Box. 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

WYOMING KLONIO ŽINIOS

Pavogė kalėdinės rinkliavos pinigus

Kalėdų dieną, gruodžio 25, vagis, ar grupelė vagių, pagrobė 5 tūkstančius dolerių, surinktų Holy Trinity bažnyčioj, Nanticoke. Vagystė buvo gerai suplanuota ir įvykdyta.

Klebonas kun. Walter Poplawski sako, kad tą dieną bažnyčioje buvo pažymėtinai daug žmonių, dėl to ir rinkliava buvo gausi. Plėšikai į kleboniją įėjo pro rūsio langą.

Holy Trinity yra didelė parapija, turi išlaikyti bažnyčią, kleboniją, mokyklą ir seselių vienuolyną ir paprastai kalėdinės rinkliavos padeda padengti išlaidas.

Jukunis dainuoja operoje

Šiame numery, anglų kalbos skyriuje, 5 psl., yra platesnis aprašymas apie Stanley Yukunis-Junkūnas, kuris jau stipriai pasireiškia meno pasaulyje — dainuoja operose, išpildydamas įžymias roles.

Jo tėvas Stasys Junkūnis yra gimęs ir augęs West Pittstone, priklausęs prie Pittstono šv. Kazimiero parapijos. Jis yra "production manager of Dona Perfume", Mountaintop, Pa. Motina — Rose Maria Ruggere, italų tautybės, gimusi Luzernėje.

Iš trijų vaikų Stanley yra vyriausias. Dabar šeima gyvena 47 West Union Str., Kingston.

Pasirodžius vietiniam savaitrašty "Sunday Independent" žiniai apie St. Jukunio dalyvavimus operose, muzikas J.J. Šaučiūnas asmeniniai kontaktavo jo šeimą ir gautas žinias perdavė "Garsui".

Solo giedojo Stasys Yunkunis

Sekmadienį, gruodžio 29, Wilkes-Barre Šv. Trejybės bažnyčioje, per sumą, giedojo operos solistas tenoras Stasys-Stan Yunkunis. Muzikui vargonininkui Vaclovui Romanui grojant vargonais, solistas Yunkunis sugiedojo Holy Night ir ariją iš Handelio oratorijos. Mišias laikė asistentas kun. James E. McGahagan. Solistas gavo nuoširdžių sveikinimų iš religinio meno mėgėjų.

— Susivienijimo vyriausias daktaras kvotėjas dr. A.J. Valibus pranešė, kad jo vyresnysis brolis dr. Aleksandras Valibus, gyv. Front. Str., Minersville, Pa., sunkiai sirgo, kurį laiką praleido Good Samaritan ligoninėj, Pottsville, Pa. Dabar sveikatą taisu namuose.

NAUJA KLUBO VALDYBA

Lapkričio 26 Sterling viešbučio patalpose, Wilkes-Barre, įvyko metinis Wyoming Klonio Lietuvių Moterų Klubo susirinkimas.

Mrs N. Butkofski raportavo apie klubiečių kalėdinę programą (įvyko gruodžio 17). Išklausius Mrs. J. Antanaitis, Mr. Ch. Rakliavich ir Mrs. Cath. Szakalun raportų ir apsvarsčius einamus reikalus, prieita prie naujos vadovybės rinkimo 1975-1976 metų terminui.

Naujos vadovybės sąstatas yra toks: Mrs. J. Antanaitis — pirmininkė, Mrs. Irene Verbalis — vicepirmininkė, Mrs. Rachel Žilinskienė — iždininkė, Mrs. Ch. Konarski — finansų sekretorė, Mrs. Ch. Rakliavich — susirašinėjimų sekretorė, Mrs. Sal. Kumiega — užrašų sekretorė; direktorės Mrs.SC. Szakalun, Mrs. N. Butkofski, Mrs. Alvina Crush, Miss Ona Marcelonis, Mrs. J. Blandina; iždo globėjos — Mrs. Ch. Truska, Miss Milda Casper ir Miss Nora Butkus.

Nužudė seną daktarą

Gruodžio 20-sios naktį piktadaris žiauriai nužudė 92 metų daktarą Stanley Rynkiewicz, gyv. 46 Main. Str., Kingston, Jį rado kraujo klane jo paties ofiso priėmimo kambaryje.

Velionis buvo populiarus daktaras. Buvo gimęs 1882 m. Lansing, Mich. Užbaigęs medicinos mokslus, 1912 metais pastoviai apsigyveno Wyoming Klonyje. Kurį laiką priklausė prie Nesbitt ligoninės personalo.

Jo žmona Sara žuvo automobilio nelaimėje 1971 m. rugpiūčio 1.

Paliko sūnų daktarą, dukterį mokytoją ir anūkę.

Autoritetai suėmė jaunametį narkotikų mėgėją, kuris prisipažino nužudęs daktarą.

Išsirinko naują valdybą

Kingstono Šv. Marijos parapijos šv. Vardo draugija metiniam susirinkime išsirinko šio sąstato valdybą 1975 metams: Andy Victor — pirmininku; Ernie Kučinską — vicepirmininku; Edward Yarmal — sekretorium; Rapolą Vansevičių — iždininku; Adolph Moran — tvarkos prižiūrėtoju; Juozą Masonį, Wiliam Adams ir Raymond Supulski — iždo globėjais. Parapijos klebonas kun. A.J. Norkūnas yra draugijos dvasios vadovas.

Sausio 19 draugija rengia komunijos pusryčius. Rengimo komisijos pirmininkas A. Victor, George Gulvas — padėjėjas. Programos vedėju bus magistrate Richard Adams. Svečiu kalbėtoju bus populiarus sportininkas Ed. Rutkowski. Bus pagerbti buvę draugijos pirmininkai, būtent: Joseph Peters — pirmasis pirmininkas (draugija įsteigta 1950 metais, klebonaujant kun. J. V. Inčiūrai), Tony Martin, Alex Alexis, Antanas Šeimis, Juozas Kalinauskas, Juozas Masionis, George Gulvas, Andrew Marko, Jr., John Krispin, E.J. Kolaski ir J.R. Adams.

Komunijos Mišios prasidės 9 val. ryto.

— Dėl darbininkų streiko, po 56 dienų pertraukos, sausio 6 vėl pradėjo eiti vienintelis Wyoming Klonio dienraštis Wilkes-Barre Times Leader - Evening News - Record.

— Sausio 4 šešias valandas užsitęsęs gaisras sunaikino šešis Scrantų vidumiesčio biznio ir apartamentinius pastatus. Nuostoliai milijoniniai. Gaisrininkų viršininko Thomas Mc Gowan žodžiais — šis gaisras bene pats didžiausias modernioje miesto istorijoje.

— Pittstono parapijos šv. Vardo draugija ir Altoriaus-Rožančiaus draugija, sausio 12 turėjo naujų valdybų instaliacijas ir bažnytines iškilmes.

— Muzikas Jonas J. Šiaučiūnas ir žmona, gyveną Kingstone, atostogavo šiltoje Floridoje.

— Įvairių organizacijų ir draugijų veikėjas ir angliškų laikraščių reporteris Danielius Stadulis išrinktas Hanover Township Notre Dame sporto klubo pirmininku.

— Pittstono Lietuvių Piliečių Klubas reguliarų susirinkimą turėjo 1974 m. gruodžio 29, apsvarstė einamus reikalus ir nominavo kandidatus 1975 valdybon.

Washington. — Gruodžio 20 JAV-bių vyriausybė griežtai pasmerkė Šiaurės Vietnamo vyriausybę už nesilaikymą taikos sutarties. Jau du metai praėjo nuo sutarties pasirašymo, o raudonieji vis slepia žinias apie 2100 amerikiečių kariškių, patekusių nelaisvėn, likimą.

Washingtonas. — Pasigirdus kaltinimams, kad Nixono administracijos laikais Central Inteligence Agency (CIA) užsiėmusi vidaus šnipinėjimais, prezidentas Ford įsakė sekretoriui Kissinger be atidėliojimų ištirti ir paruošti raportą.

— Gruodžio 30 Pakistano oficialai paskelbė, kad dėl žemės drebėjimo žuvo 4,700 gyventojų, sužeistų apie 15,000. Karakoram kalnų rajone drebėjimas sunaikino 9 kaimus. Pagalbos pristatymas buvo lėtas dėl blogo susisiekimo.

Hartfordo lituanistinės mokyklos 1963-64 mokslo metai (paskutinieji) lietuvių namuose. Aukštai kairėje mokytoja Birutė Šimanskienė, žemiau kairėje su tamsiais akiniais mokytoja Jūratė Bernotaitė-Di Benedetto. Iš dešinės ties viduriu trečia nuo krašto mokytoja Nina Gailiūnienė, viduryje aukštai mokytojas ir vedėjas Jonas Bernotas. Dešinėje stovi tėvų komiteto pirmininkas inž. Benediktas Dapkus, aukštai ir kitur tėvų komiteto nariai ir lituanistinės mokyklos mokiniai. Nuotr. Alė Jaro

MIRUSIEJI

A.a. Juozas A. Stadulis, gyv. 59 Kent Lane, Wilkes-Barre, mirė gruodžio 2; pašarvotas buvo Leagaus šermeninėj; palaidotas gruodžio 5 iš Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo antrojo pasaulinio karo veteranas.

A.a. Antanas Pečiulionis, gyv. 17 Spring Street, Sebastopol, mirė gruodžio 9; pašarvotas buvo direktorių Kižių šermeninėj, Pittston; palaidotas gruodžio 12 iš Pittstono šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Lietuvoje. Paliko žmoną, 2 sūnus, 4 anūkus ir 5 proanūkus.

A.a. Ona Jakulevičienė, 149 Coal Str., Wilkes-Barre, Pa., mirė gruodžio 16, palaidota gruodžio 19 iš Šv. Trejybės bažnyčios parapijos kapinėse, Bear Creek.

A.a. Vincas Padgelikas, gyv. 14 Prospect Str., Pittston, mirė gruodžio 16; pašarvotas buvo Kižių šermeninėje; palaidotas gruodžio 19 iš šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse.

A.a. Vincas G. Grieštaraitis-Savage, 43 metų, gyv. 752 Bergen Blvd., Ridgefield, N.J., mirė gruodžio 20; jo kūnas buvo parvežtas ir pašarvotas direktoriaus Sites-Jasaičio šermeninėj, Pittstone; palaidotas gruodžio 24 iš Pittstono šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis buvo gimęs Pittstone. Jo tėvas a.a. Vincas G. Grieštaraitis buvo žymus mūsų Susivienijimo veikėjas, ilgametis 7 kuopos sekretorius. Sūnus Vincas buvo baigęs Pittstono aukštesniąją mokyklą ir Columbia universitetą New Yorke. Paliko žmoną, motiną, brolį ir seserį.

A.a. Leo C. Bukevičius, gyv. 3420 Avenue H, Brooklyn, N. Y., mirė gruodžio 19; palaidotas gruodžio 23 iš Kingstono Šv. Marijos bažnyčios Mt. Olivet kapinėse, Carverton. Velionis pirmiau gyveno Kingstone. Jis buvo Korėjos karo veteranas. Paliko tėvą, brolį ir seserį.

A.a. Ona Matulevičienė, gyv. 35 Ryman Str., Luzerne, po dviejų metų sirgimo, mirė gruodžio 28 savo namuose. Palaidota gruodžio 31 iš šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse, Lehman. Velionė buvo gimusi Scrantone. Paliko 2 seseris, brolį, 3 anūkus, proanūką, 4 brolius, 6 seseris.

A.a. Alfredas Snarskis, gyv. 932 Scott Str., Parsons, Wilkes-Barre, mirė gruodžio 27 Mercy ligoninėj; palaidotas gruodžio 31 iš Miners Mills šv. Pranciškaus bažnyčios St. Mary's kapinėse, Hanover Township. Velionis buvo gimęs Miners Mills. Jo motina mirė 1974 m. lapkričio 12, o brolis Edvardas žuvo antrojo pasaulinio karo laiku — 1944 metais.

A.a. Ona Krišnauskienė, gyv. 9 Orchard Circle, Suffern, N.Y., mirė gruodžio 27, pašarvota buvo Sites-Jasaičio šermeninėj, Pittston; palaidota gruodžio 30 iš šv. Kazimiero bažnyčios, parapijos kapinėse. Paliko dukteris Mrs. Eleanor Pillets, Mrs. Harold Diehl, sūnų Juozą, brolį Juozą ir 8 anūkus.

A.a. Olga (Paukštis) Tanis, mirė gruodžio 4 Lankenau, Philadelphijoj. Pašarvota buvo Edwin Sites-Jasaičio šermeninėj, Pittstone. Palaidota gruodžio 7 iš Pittstono šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Pittstone. Baigė St. John's aukštesniąją mokyklą ir Pratt Institute, Brooklyn, N.Y. Paliko sūnų Tomą, seseris Mrs. Ch. Bastis ir Miss Olympia Paukštis, 3 anūkus ir giminaitį Forest City šv. Antano parapijos kleboną kun. P.B. Paukštį.

Įstojant į Liet. Katalikų Susivienijimą įstojimo mokesčio nereikia mokėti ir už kandidato medikalinę egzaminaciją, jeigu tokia yra reikalinga, centras skiria iki 5 dolerių kredito.

L.K. Religinės Šalpos Rėmėjai išleido dokumentinę knygą

(7 Kronikos iš pavergtos Lietuvos)

Tai gyvos, persekiojamos tautos religinių ir tautinių įvykių dokumentas.

Kronikų knyga yra iliustruota, žymaus profesoriaus redaguota ir gražiai išleista. 336 psl. Kaina 2.50 dol.

Platintojai ir skaitytojai šią knygą gali įsigyti pas leidėjus: L.K. Religinės Šalpos Rėmėjus, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629 USA. Kitur Chicagoje: "Drauge", Marginiuose, Vaznelių ir B. Brazdžionio prekyboje bei kitose vietose.

L.K. Religinės Šalpos Rėmėjų Vyriausioji Valdyba

A. L. Tarybos Informacija

Informuojamas lituanistinės mokyklos jaunimas

Teodoras Blinstrubas, Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas, buvęs nepriklausomos Lietuvos mokytojas, š.m. gruodžio 14 d. Chicagos aukštesniosios lituanistinės mokyklos vyresniųjų klasių mokinius supažindino su Amerikos Lietuvių Tarybos įsteigimu, jos reikšme ir veikla. Jo pranešimo klausėsi tos mokyklos mokytojai: N. Pupienė, R. Černius, A. Šaulytė ir V. Kerelytė. T. Blinstrubas mokiniams išdalino prof. J. Ereto knygą "The Forgotten Balts" ir įdavė po genocido katalogą. Mokytojams ir mokyklos vedėjui J. Masilioniui padovanojo Leonardo Šimučio knygą "Amerikos Lietuvių Taryba".

Laiškas iš prezidentūros

Specialus prez. G. Fordo pavaduotojas R. L. Elliott atsiuntė Amer. Lietuvių Tarybos pirmininkui dr. K. Bobeliui laišką, dėkodamas už painformavimą apie Amerikos Lietuvių Kongreso nutarimus. Pažymi, kad pats prez. Fordas paprašė padėkos laišką Amer. Liet. Tarybai pasiųsti.

Vertinamos lietuvių užtarėjo pastangos

Senatoriui J.L. Buckley dedant pastangų padėti keliolikai Lietuvos žmonių išemigruoti, Amerikos Lietuvių Tarybos pirm. dr. K. Bobelis pasiuntė jam padėkos laišką, kuriame pažymėjo: "Mes esame ypatingai dėkingi už tą humaniškumo darbą, kurį Jūs vykdote besistengdamas, kad žmogaus teisės būtų visiems pripažįstamos. Nuoširdžiai tikime, kad Jūs tęsite tą kovą, kol visiems žmonėms bus leista naudotis teisėmis, kurios mums yra savaime suprantamos, bet kurios yra atimtos tiems, kurie yra už geležinės uždangos".

Norint ką atsikviesti iš Lietuvos

Norintieji atsikviesti savo artimuosius iš Lietuvos yra prašomi jų pavardes, adresus užregistruoti Amerikos Lietuvių Tarybos būstinėje, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Sudaromi sąrašai, kurie bus perteikti JAV valdžios įstaigoms, prašant padėti kviečiamiesiems gauti išvažiavimo vizą. Ryšium su prekybos sutartimi su Sovietų Sąjunga yra pagerėjusios galimybės iš Sovietų Sąjungos valdomų kraštų emigruoti. ALTos įstaiga sudarinėja tik norimų atsikviesti sąrašus, bet nepildo pačių atsikvietimo formų.

Lietuvos reikalams

Emilija ir Antanas Gaškai ir Teodora ir Juozas Lapinskai vieton kalėdinių sveikinimų įteikė Amerikos Lietuvių Tarybai Lietuvos reikalams 50 dol. auką.

Pasikalbėjimas apie Lietuvą televizijoje

Chicagos televizijos WBBM-TV CBS stoties, Channel 2, filmuotojai, sukdami filmą apie Chicagos lietuvius, gruodžio 14 d. buvo atvykę į Amerikos Lietuvių Tarybos būstinę ir nufilmavo pasikalbėjimą su ALTos pirm. dr. K. Bobeliu, dalyvaujant ir ALTos nariams T. Blinstrubui, kun. A. Stašiui, dr. V. Šimaičiui ir I. Blinstrubienei.

JAV senate ginama Jurgutienė

Senatorius H.M. Jackson JAV senato posėdyje svarstant prekybos sutartį su Rusija, iškėlė reikalavimą, kad būtų leista emigruoti F. Valančienei ir M. Jurgutienei su dukterimi; pažymėjo, kad Jurgutienė buvo priversta pasitraukti iš tarnybos ir jai grasinama 6 met. kalėjimo, jeigu ji nesiliaus prašiusi leidimo išvykti pas savo vyrą į JAV.

ALT Informacija

Kilnus akademiko Šacharovo žygis

Pasaulinei Bažnyčių Tarybai, Katalikų Bažnyčios 1974 metų Šinodo Dalyviams Romoje, Pasaulio Visuomenei!

Maskvos Žmogaus Teisių Gynimo Komitetas gavo penkių Lietuvos katalikų dvasiškių pasirašytą atsišaukimą.

Aš skiriu labai daug reikšmės jų dokumente iškeltiems klausimams ir todėl to jų atsišaukimo kopiją siunčiu jums ir drauge skelbiu jį pasaulio opinijai. Aš prašau jus imtis ginti tuos žmones, kurie buvo suimti vien už jų religinius įsitikinimus. Jie bus Sovietų Sąjungoje teisiami netolimoje ateityje.

1974 m. spalio 17 d.

(pas.) **A. Sacharov,** Akademikas

Managua, Nicaragua. — Gruodžio 27 teroristai įsiveržė į diplomatinę pramogą, tris asmenis užmušė; pagrobę užsienio reikalų ministerį ir keliolika kitų aukštų pareigūnų, pareikalavo 5 milijonų dolerių ir išlaisvinti 14 įkalintų draugų. Vyriausybei patenkinus reikalavimus, teroristai su išlaisvintaisiais išskrido į Kubą.

Bryn Mawr, Pa. — Gruodžio 30 mirė buvęs Pennsylvanijos valstybės gubernatorius (1934-1938) George H. Earl, 84 metų amžiaus. Jo pastangomis pravesta darbininkams palankių įstatymų.

Drausmę palaikant

Kaimynė, prašydama kaimynę pasaugoti jos vaiką, kol ji apsipirks:

— Mano vaikėzas ne šventas, jei imtų ožiuotis ir krėsti kiaulystes, mušk... savo vaiką manojo pagąsdinimui.

Anglų-Lietuvių kalbų žodynas

Paruošė V. Baravykas

Apie 30,000 žodžių ir posakių. Redagavo A. Laučka ir A. Dantaitė. 590 puslapių, kietais viršeliais. Kaina $8.00.

Galima įsigyti "Garso" administracijoj: P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St., Wilkes-Barre, Pa. 18703.